

17.10.2006

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

**SUOMEN HALLITUKSEN TOIMINTA EU-TUOMIOISTUINASIOISSA JA VALVONTA-
ASIOISSA 1.1. - 30.6.2006**

Lähetämme oheisena tiedoksenne selvityksen Suomen hallituksen toiminnasta EY-tuomioistuimissa vireillä olleista asioista sekä komission Suomea kohtaan käynnistämistä valvontamenettelyistä ajalla 1.1. - 30.6.2006. Koko vuotta 2006 koskeva selvitys tullaan toimittamaan tiedoksenne vuoden 2007 alussa.

Osastopäällikkö

Irma Ertman

Yksikön päällikkö

Elisabeth Bygglin

LIITTEET

EU-tuomioistuinasiat-yksikön selvitys ajalta 1.1. - 30.6.2006

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Oikeudellinen osasto

OIK-06 Sirpa Heikkinen

Asiasanat	EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN, KOMISSION VALVONTAMENETTELY, EU
Hoitaa UM	OIK-06
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	AVS-HAL; AVS-KEO; AVS-KPO; AVS-POL; EUR-01; EUR-02; EUR-12; KEO-02; KPT; OIK-05; POL-01; POL-02; PYMI-00; UKKMI-00; UMI-00; VKO-01; VKO-02; VKO-06; VNEUS; VSI-00 EUE; LUX AHVENANMAA; EDUSKUNTA; KHO; KKO; KTM; LVM; MMM; OKV; OM; OM/EUROOPPA-OIKEUDEN YKSIKKÖ; OPM; PLM; PMI; SM; STM; TH; TM; TPK; VEROHALLITUS; VM; YM; YM/EU-ASIAT

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeudellinen osasto

EU-tuomioistuinasiat

Suomen hallituksen toimet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa sekä komission Suomea vastaan käynnistämässä valvonta-asioissa ajalla 1.1.–30.6.2006

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	2
2	TUOMIOISTUINASIAT	2
2.1	ENNAKKORATKAISUASIAT.....	2
2.1.1	Tuomiot.....	2
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	9
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	13
2.2	SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET	17
2.2.1	Tuomiot.....	17
2.2.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	19
2.3	SUOMEN NOSTAMAT KANTEET	21
2.3.1	Tuomiot.....	21
2.4	VALITUSASIAT.....	21
2.4.1	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	22
2.4.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	22
2.5	VÄLIINTULOT	22
2.5.1	Tuomiot.....	23
2.5.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	27
2.5.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	28
3	VALVONTAMENETTELYT	31
3.1	VIRALLISET HUOMAUTUKSET	31
3.2	TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET	34
3.3	PERUSTELLUT LAUSUNNOT	34
4	VALTIONTUET	36
5	NOTIFIKAATIOT	36

1 YLEISTÄ

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee ja kehittää yhteisön oikeusjärjestelmää merkittävällä tavalla. Myös tuomioistuimen rooli yhteisön oikeuden yhtenäisyyden takaajana on merkittävä laajentuneessa unionissa. Jäsenvaltion osallistuminen tuomioistuimessa vireillä oleviin prosesseihin myös niissä asioissa, joissa jäsenvaltio ei ole asianosainen, mahdollistaa aktiivisen vaikuttamisen tuomioistuinasioissa. Tämän kertomuksen tarkoituksena on tehdä selkoa Suomen hallituksen toimista yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevien asioiden lisäksi tässä kertomuksessa käydään läpi ne valvontamenettelyt, jotka komissio on kertomuskauden aikana käynnistänyt tai joita se on jatkanut perustellulla lausunnolla.

Suomen asiamiehenä yhteisöjen tuomioistuimissa on toiminut EU-tuomioistuinasioiden johtaja Elisabeth Bygglin. Tuomioistuin- ja valvonta-asioita koskevat Suomen kannat on käsitelty EU-asioiden komiteassa, sen alaisissa jaostoissa ja EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasianministeriön johdolla toimivissa eri ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

Jäljempänä on lyhyesti selostettu kertomuskautena esillä olleet tuomioistuin- ja valvonta-asiat sekä Suomea koskevat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset. Uusimmat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ovat nähtävissä internet-osoitteessa <http://curia.europa.eu/fi/content/juris/index.htm>.

2 TUOMIOISTUINASIAT

2.1 ENNAKKORATKAISUASIAT

Seuraavassa esitellään ensin ne EY 234 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa Suomi on aikaisemmin osallistunut ja joissa on annettu tuomio tai määräys (2.1.1 jakso) tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso) kertomuskautena. Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

2.1.1 Tuomiot

1. Asia C-286/03, *Silvia Hosse vastaan Land Salzburg*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 17 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 12 artikla (kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kielto) – Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta annettu asetus N:o 1612/68 – Rajatyöntekijän ja hänen perheenjäsenensä oikeus työntekevaltion huoltoavustukseen

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin tiedustele, onko kansallinen asuinpaikkaedellytys, joka estää rajatyöntekijää tai hänen perheenjäsentään viemästä maasta vammaisille suunnattua huoltoavustusta, yhteisön oikeuden vastainen.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (29.10.2003) kysymykseen kieltävästi. Rajatyöntekijällä tai hänen perheenjäsenellään ei ole oikeutta etuuteen, koska tarvittava yhteys etuuden ja siirtotyöläisen työntekijäaseman välillä puuttuu. Koska syrjimättömyyden periaate on nimenomaisesti pantu täytäntöön asetuksessa N:o 1612/68, myöskään syrjintäkieltoa ja unionin kansalaisuutta koskevia säännöksiä ei ole rikottu.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 20.10.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 21.2.2006 antamassaan tuomiossa vastoin Suomen kantaa, että asuinpaikkaedellytys on ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan sosiaaliturva-asetuksen vastaista on poistaa rajatyöntekijän perheenjäseneltä oikeus etuuteen, johon hän olisi oikeutettu, mikäli hän asuisi työskentelyvaltiossa.

2. Asia C-184/04, *Uudenkaupungin kaupunki vastaan Lounais-Suomen verovirasto*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – Kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta verovelvolliseksi hakeutuneelle säädetty vähennysoikeuden edellytykset

Asian käsittely: Suomen KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta verovelvolliseksi hakeutuneelle säädettyjä vähennysoikeuden edellytyksiä. Suomen arvonlisäverolain mukaan tällainen verovelvollinen saa vähentää ennen hakemuksen tekemistä hankkimiinsa uudisrakentamis- ja perusparannusinvestointeihin sisältyvän arvonlisäveron vain, jos on hakeutunut verovelvolliseksi kuuden kuukauden kuluessa kiinteistön käyttöönotosta. Muulloin ei vähennysten oikaisu verovelvollisen hyväksi ole mahdollista. Kansallinen tuomioistuin kysyy, onko vähennys tällaisessa tilanteessa kuitenkin kuudennen alv-direktiivin oikaisusääntöjen nojalla mahdollinen.

Suomen esittämissä kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (27.8.2004 ja 22.6.2005) katsottiin, että direktiivin oikaisumenettely on jäsenvaltioille valinnainen, koska se on vaihtoehtoinen Suomessa sovellettavan oman käytön verotuksen kanssa. Joka tapauksessa direktiivissä annetaan jäsenvaltiolle tietyin edellytyksin mahdollisuus olla soveltamatta artiklan säännöksiä. Direktiivissä annetaan jäsenvaltiolle oikeus säilyttää kaikki ne vähennysrajoitukset, joita ne sovelsivat direktiivin voimaan tullessa. Suomen lainsäädännössä on kyse tällaisesta rajoituksesta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hacklin* 15.9.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 30.3.2006 antamassaan tuomiossa, että direktiiviä on tulkittava siten, että jäsenvaltio, joka antaa verovelvollisilleen oikeuden hakeutua verovelvolliseksi kiinteistön vuokrauksesta, ei voi sulkea pois sellaisen arvonlisäveron vähennystä, joka on maksettu ennen kyseisen valintaoikeuden käyttämistä tehdyistä kiinteistöinvestoinneista, silloin, kun kyseisen valintaoikeuden käyttämistä koskevaa hakemusta ei ole tehty kuuden kuukauden kuluessa kyseisen kiinteistön käyttöönotosta. Tuomio oli Suomen kannan vastainen.

3. Asia C-185/04, *Ulf Öberg vastaan Stockholms läns försäkringskassa*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 12 artikla (syrjinnän kielto) – EY 17 ja EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 39 artikla ja asetus (ETY) N:o 1612/68 (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Vähimmäismäärän ylittävän vanhempainrahan myöntämiselle asetetut edellytykset

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin haluaa selvittää, voidaanko vähimmäismäärän ylittävän vanhempainrahan myöntämiselle asettaa tietyn pituisen vakuutuskauden täyttämistä koskeva edellytys. Lisäksi se tiedustele, onko laskettaessa vakuutuskauden täyttymistä otettava huomioon kaudet, jotka ovat täyttyneet henkilön ollessa EY:n virkamiehiä koskevan sairausvakuutusjärjestelmän piirissä.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (16.8.2004) katsottiin, että tietyn pituisen vakuutuskauden täyttymistä koskeva edellytys on yhdenmukainen yhteisön oikeuden kanssa. Jäsenvaltiolla ei ole velvollisuutta ottaa huomioon EY:n virkamiesten sairausvakuutusjärjestelmässä täyttyneitä kausia. Kausien yhteen laskemisesta koskeva sääntö ei ulotu EY:n sairausvakuutusjärjestelmään, eikä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskeva asetus sisällä määräyksiä ennakkoratkaisupyyntön kohteena olevista kysymyksistä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* päätti ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta. Se katsoi 16.2.2006 antamassaan tuomiossa vastoin Suomen kantaa, että jäsenvaltiolla on velvollisuus ottaa huomioon EY:n virkamiesten sairausvakuutusjärjestelmässä täyttyneet kaudet.

4. Asia C-216/04, *SABA Italia SpA vastaan Comune di Bolzano ja SEAB SpA*

Ennakkoratkaisupyyntön kohde: EY 12 artikla (syrjintäkielto) – EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Palveluhankintadirektiivi 92/50/ETY – In house -hankinnat

Asian käsittely: Italialaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee in house -hankinnan sallimisen edellytysten selvittämistä. Tuomioistuin haluaa tietää, onko perustamissopimuksen määräysten vastaista, että maksullisten julkisten pysäköintialueiden hallinnointi annetaan palveluhankintadirektiivissä määrättyjä menettelyitä käyttämättä suoraan sellaisen osakeyhtiön tehtäväksi, jonka osakepääoma on kokonaan asianomaisen kunnan omistuksessa.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (15.9.2004) katsottiin, että in house -hankinnan salliminen on yhteisön oikeuden mukaista hankintayksikön omistaessa toisen yksikön koko osakekannan. Aiemmassa *Teckal*-tuomiossa edellytetään, että hankintayksikkö harjoittaa toiseen yksikköön vastaavaa valvontavaltaa kuin omiin yksiköihinsä. Tämä edellytys täyttyy hankintayksikön omistaessa yhtiön koko osakekannan. Lisäksi in house -hankinnan salliminen edellyttää, että yksikkö harjoittaa pääosaa toiminnastaan omistajiensa kanssa.

Asia on poistettu rekisteristä *yhteisöjen tuomioistuimen* neljännen jaoston puheenjohtajan 5.4.2006 antamalla määräyksellä.

5. Asia C-234/04, *Rosmarie Kapferer vastaan Schland & Schick GmbH*

Ennakkoratkaisupyyntön kohde: EY 10 artikla (lojaliteettivelvoite) – Yleisen tuomioistuimen lainvoimainen ratkaisu – Velvollisuus tutkia uudelleen lainvoimainen päätös

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin tiedustele, onko kansallisella tuomioistuimella lojaliteettivelvoitteen nojalla velvollisuus tutkia uudelleen yhteisön oikeuden vastaiseksi myöhemmin osoittautunut lainvoimainen päätös. Se kysyy myös, millaisia edellytyksiä tälle menettelylle voidaan asettaa.

Suomen esittämissä kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (15.10.2004 ja 8.9.2005) katsottiin, että EY 10 artikla velvoittaa jäsenvaltiot tutkimaan kansallisen menettelynsä puitteissa yhteisön oikeuden vastaisen lainvoiman saaneen ratkaisun uudestaan. Jäsenvaltiot voivat päättää yhteisön oikeuteen perustuvia vaateita koskevista prosessisäännöistään, kunhan ne eivät ole syrjiviä kansalliseen oikeuteen

perustuviin vaateisiin nähden eivätkä tee vetoamista yhteisön oikeuteen suhteettoman vaikeaksi. Lainvoimaisten tuomioiden uudelleen käsittelyn soveltamisalan on välttämättä oltava rajoitettu oikeusvarmuuden periaatteen turvaamiseksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzanon* 10.11.2005 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 16.3.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että EY 10 artiklaan perustuva yhteistyön periaate ei edellytä, että kansallisen tuomioistuimen olisi jätettävä soveltamatta kansallisia menettelysääntöjä, jotta se voisi tutkia lainvoimaisen tuomioistuimen ratkaisun uudelleen ja kumota sen, jos ilmenee, että se on yhteisön oikeuden vastainen.

6. Asia C-341/04, *Eurofoods*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Maksukyvyttömän yrityksen maksukyvyttömyysmenettely – Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen – Pääintressien keskus

Asian käsittely: Irlantilainen tuomioistuin kysyy muun muassa, missä jäsenvaltiossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettava silloin, kun emo- ja tytäryhtiö sijaitsevat eri jäsenvaltioissa.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa (3.12.2004 ja 12.7.2005) huomautuksissa katsottiin, että yksinomainen toimivalta päämenettelyn aloittamiseen on sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee. Se on pääsääntöisesti siinä jäsenvaltiossa, jossa yrityksen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, jollei muuta näytetä. Konsernitilanteessa on ratkaisevaa, että tytäryhtiö hallinnoi intressejään kolmansien osapuolten tiedettävissä olevalla tavalla jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Jacobsin* 27.9.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 2.5.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kyseisen tytäryhtiön pääasiallisten intressien keskus sijaitsee jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee. Tämä oletama voidaan kumota vain silloin, kun objektiivisten ja kolmansien osapuolten tiedettävissä olevien seikkojen perusteella voidaan osoittaa, että tosiasiallinen tilanne on erilainen kuin se, jota kyseisen sääntömääräisen sijaintipaikan sijainnin katsotaan kuvaavan.

7. Asia C-372/04, *The Queen, Yvonne Wattsin hakemuksesta vastaan Bedford Primary Care Trust ja Secretary of State for Health*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Sairaanhoidon saaminen toisessa jäsenvaltiossa julkisen terveydenhuoltojärjestelmän kustannuksella - Palvelujen vapaa liikkuvuus - Sosiaaliturva-asetus N:o 1408/71

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyy, onko Yhdistyneessä kuningaskunnassa vakinaisesti asuvilla henkilöillä EY 49 artiklan nojalla oikeus saada sairaalahoitoa muissa jäsenvaltioissa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän (NHS) kustannuksella ja voiko jäsenvaltio asettaa tämän oikeuden edellytykseksi sen, että asianomainen henkilö on saanut ennakkoluvan NHS:ltä.

Suomi vastasi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (7.1.2005 ja 4.10.2005) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Sairaanhoidon antaminen NHS:n laitoksissa ei ole palvelun tarjoamista.

Hoidon tuottaa julkinen terveydenhuoltojärjestelmä, eikä siitä makseta todellista vastiketta. Oikeutta hoitoon toisessa jäsenvaltiossa on arvioitava yksinomaan sosiaaliturva-asetuksen 22 artiklan perusteella. Tässä artikkelissa määritellään jäsenvaltion harkintavallan rajat ennakkoluvan myöntämiselle. Hoitoon pääsyä koskevat jonotusjärjestelmät voidaan ottaa harkinnassa huomioon edellyttäen, että potilaan hoidon tarve ja terveydentilan muutokset otetaan huomioon.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 15.12.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 16.5.2006 antamassaan tuomiossa vastoin Suomen kantaa, että henkilöillä on oikeus saada sairaalahoitoa toisessa jäsenvaltiossa NHS:n kustannuksella EY 49 artiklan nojalla. Tuomioistuimen mukaan jäsenvaltion on tällöin EY 49 artiklan perusteella vastattava myös henkilön matka- ja oleskelukustannuksista, jos tällaiset kulut korvattaisiin, mikäli hoito olisi annettu kotimaassa. Lupaharkinnassa on sallittua ottaa huomioon myös odotusajat ja hoidon kliininen priorisointi edellytyksin, että potilaan hoitotarve otetaan riittävästi huomioon, eikä hoitojonoilla estetä kiireellistä hoitoa toisessa jäsenvaltiossa. Lupaharkinnan osalta ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

8. Asia C-431/04, *Massachusetts Institute of Technology*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Lääkkeiden lisäsuojatodistuksia koskeva asetusta (ETY) N:o 1768/92 - Lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, voidaanko lääkkeen lisäsuojatodistus myöntää, kun lääkkeen toinen ainesosa on välttämätön lääkkeen toimintamekanismin kannalta, mutta sillä ei ole yksinään lääkkeellistä vaikutusta. Asiassa on ratkaisevaa, mikä sisältö on annettava asetuksen (ETY) N:o 1768/92 1 artiklan b alakohdassa käytetylle käsitteelle "lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä".

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.1.2005), että asetuksen 1 artiklan b alakohdassa käytetyllä käsitteellä "lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä" ei edellytetä, että kukin yhdistelmän ainesosa on lääkkeellisesti vaikuttava. Käsitteeseen sisältyvät myös yhdistelmät, joissa ainesosa, jolla ei ole lääkkeellistä vaikutusta, muuttaa oleellisesti lääkkeellisesti vaikuttavan ainesosan tehoaiikutusta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Légerin* 24.11.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 4.5.2006 antamassaan tuomiossa vastoin Suomen kantaa, että tällaiselle ainesosien yhdistelmälle ei voida myöntää asetuksen perusteella lisäsuojatodistusta.

9. Asia C-466/04, *Acereda Herrera*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – EY 12 artikla (syrjintäkielto) – EY 81 ja EY 82 artikla (kilpailu) – EY 87 artikla (valtiontuet) – Sosiaaliturva-asetus N:o 1408/71 – Toisessa jäsenvaltiossa saadusta hoidosta aiheutuneiden matka- ja oleskelukustannusten korvaaminen

Asian käsittely: Espanjalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturva-asetuksen nojalla myönnettävää ennakkolupaa saada hoitoa toisessa jäsenvaltiossa luvan myöntäneen laitoksen kustannuksella. Tuomioistuin kysyy, kuuluuko ennakkolupa myös oikeus saada korvaus aiheutuneista matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista. Tuomioistuin tiedustele myös, onko Espanjan järjestelmä

EY 12 artiklan, EY 49 artiklan tai EY 81, 82 ja 87 artiklojen vastainen, koska sillä syrjitään kotimaisia terveysalan ammatinharjoittajia ulkomaisten ammatinharjoittajien kustannuksella.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (18.2.2005) katsottiin, että ennakkolupaan ei kuulu oikeutta saada korvaus matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista. Tällaisesta oikeudesta ei ole säädetty missään, minkä johdosta ei voitaisi esimerkiksi määrittää, mitkä kulut kuuluvat korvauksen piiriin. Järjestelmä ei ole myöskään EY 12 tai EY 49 artiklan vastainen, koska se ei estä muuhun kuin palvelujen vastaanottajan valtioon sijoittautuneen jäsenvaltion kansalaisen vapautta tarjota palveluja. Myöskään yhteisön kilpailulainsäädäntö ei sovellu tapaukseen, koska tapauksessa ei ole kyse niissä säännellyistä tilanteista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 19.1.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.6.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että sosiaaliturva-asetuksen määräyksissä ei anneta vakuutetulle, jolle toimivaltainen laitos on antanut luvan mennä toiseen jäsenvaltioon saamaan sairaanhoitoa, oikeutta saada korvausta syntyneistä matka-, oleskelu- ja ateriakuluista. Tuomioistuin katsoi kuitenkin Suomen kannan vastaisesti, että velvoite kustannusten korvaamiseen voidaan johtaa EY 49 artiklasta, mikäli kustannukset korvattaisiin kotimaassa.

10. Asia C-473/04, *Plumex vastaan Young Sports*

Ennakkoratkaisupyyntö: Tiedoksiantoasetus (EY) N:o 1348/2000 – Tiedoksiantotapojen välinen hierarkia – Määräajan laskeminen

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin kysyy, onko yhteisön tiedoksiantoasetusta tulkittava siten, että viranomaisten välityksellä tapahtuva tiedoksianto on ensisijainen tiedoksiantotapa suoraan postitse tapahtuvaan tiedoksiantoon nähden ja alkaako valitusta koskeva määräaika vastaanottajan osalta kulua viranomaisten välityksellä tapahtuvan tiedoksiannon päivämäärästä, kun kumpaan tiedoksiantotapaa käytetään päällekkäin ja asianmukaisella tavalla.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (24.2.2005) katsottiin, että eri tiedoksiantotapojen välillä ei ole hierarkiaa, jonka mukaan viranomaisten välityksellä tapahtuva tiedoksianto olisi ensisijainen suhteessa postitiedoksiantoon. Jos on käytetty kahta eri tiedoksiantotapaa pätevällä tavalla, määräajan laskemisen kannalta ratkaiseva on ensimmäiseksi suoritetun tiedoksiannon päivämäärä. Tätä tulkintaa tukevat sekä tiedoksiantoasetuksen sanamuoto ja tavoite että sen taustalla olevat kansainväliset yleissopimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzanon* 17.11.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 9.2.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että eri tiedoksiantotapojen välillä ei ole hierarkiaa. Jos tiedoksiantotapoja on käytetty samanaikaisesti, on prosessuaalinen määräaika määritettävä ensimmäisen pätevästi toimitetun tiedoksiannon päivämäärään perusteella.

11. Asia C-495/04, *A.C. Smits Koolhoven*

Ennakkoratkaisupyyntö: Tupakkatuotteiden valmisteverotusta koskeva direktiivi 95/59/EY – Yrttisavukkeet

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, onko tietynlaisia yrttisavukkeita pidettävä tuotteina, jotka tupakan valmisteveroista annetussa direktiivissä olevan poikkeussäännöksen mukaan on vapautettava valmisteverosta. Kyseisen poikkeussäännöksen mukaan tupakkaa sisältämättömät tuotteet vapautetaan valmisteverosta, jos niitä käytetään ainoastaan lääkintätarkoituksiin.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (15.3.2005) katsottiin, että esillä olevan kaltaisiin yrttisavukkeisiin ei ole sovellettava valmisteverosta vapauttamista koskevaa poikkeussäännöstä. Vaikka kyseisiä yrttisavukkeita voidaan käyttää tupakasta vieroittamiseen, eivät ne sisällä aineita, joilla olisi lääkinnällinen vaikutus. Näin ollen on mahdollista, että niitä käytetään myös muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* päätti ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta. Tuomioistuin katsoi 30.3.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että savukkeita, jotka eivät sisällä tupakkaa eivätkä sellaisia aineita, joilla on lääkinnällinen vaikutus, mutta jotka esitellään ja joita myydään tupakoinnin lopettamisen yhteydessä käytettävänä apukeinona, ei ”käytetä ainoastaan lääkintätarkoituksiin” tämän säännöksen toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Näin ollen poikkeussäännöstä ei voida soveltaa.

12. Asia C-154/05, *Kersbergen-Lap et Dams-Schipper*,

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Maksuihin perustumaton erityisetuus - Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin tiedustele, kuuluuko Alankomaiden nuorten työkyvyttömiä työkyvyttömyyskorvaus (Wajong-korvaus) niihin sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuihin maksuihin perustumattomiin etuuksiin, joiden maksaminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (8.7.2005) kysymykseen myöntävästi. Kyseinen korvaus on sekamuotoisena etuutena asetuksen tarkoittama maksuihin perustumaton erityisetuus, koska siinä on sekä sosiaaliturvan että sosiaalihuollon piirteitä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* päätti ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta. Tuomioistuin katsoi 6.7.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kyseinen korvaus on erityisetuus ja että Alankomaiden ulkopuolella asuva henkilö ei voi saada kyseistä etuutta.

13. Asia C-267/05, *Oakley*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Mallioikeusdirektiivi 98/71/EY - Myöhästynyt täytäntöönpano - Mahdollisuus vedota siirtymäsäännökseen täytäntöönpanolle asetetun määräajan jälkeen.

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyy, voiko jäsenvaltio mallioikeusdirektiivin sallimalla tavalla rajata sen taannehtivaa soveltamisalaa, kun se ei ole pannut direktiiviä määräajassa täytäntöön.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (14.10.2005) kysymykseen myöntävästi. Direktiivissä säädetään, että sen säännöksiä sovelletaan myös ennen direktiivin kansallista voimaansaattamista rekisteröityihin malleihin. Ajallisen soveltamisalan rajaamisen sallivan säännöksen tarkoituksena on lisätä oikeusvarmuutta yksityisen eduksi. Direktiivissä määritellään tyhjentävästi mallin rekisteröimisen edellytykset ja perusteet jo rekisteröidyn mallioikeuden mitätöimiseksi. Säännöksellä varmistetaan, ettei vanhan lainsäädännön nojalla oikein myönnetty mallisuoja ole mitätöitävissä uusien, mahdollisesti

pitkänkin ajan kuluttua rekisteröimisen jälkeen esitettyjen, direktiiviin perustuvien vaatimusten perusteella.

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti on poistanut asian rekisteristä 7.2.2006 antamallaan määräyksellä.

2.1.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-170/04, *Klas Rosengren ym. vastaan Riksåklagaren*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus – EY 31 artikla (valtion kaupalliset monopolit) – Alkoholin vähittäismyyntimonopoli – Yksityishenkilöitä koskeva alkoholijuomien tuontikielto

Asian käsittely: Ruotsalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee Ruotsissa voimassa olevaa alkoholijuomien tuontikieltoa. Ruotsin lainsäädännön mukaan yksityishenkilö ei saa tuoda maahan alkoholijuomia muutoin kuin kuljettamalla niitä matkustajana. Tuomioistuin kysyy, onko asiaa arvioitava tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 28 ja 30 artiklan vai valtion kaupallisia monopoleja koskevan EY 31 artiklan valossa, ja ovatko näiden artikloiden säännökset esteenä tuontikiellolle.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (15.7.2004) vastattiin ainoastaan kysymykseen siitä, minkä perustamissopimuksen artiklan valossa tuontikieltoa on arvioitava. Suomen huomautuksissa todettiin, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan valossa, koska esillä olevassa lainsäädännössä on kyse vähittäismyyntimonopolin olemassaolosta ja toimintaa koskevista oikeussäännöistä, joita yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan on tutkittava kyseisen artiklan nojalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 30.3.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan perusteella. Julkisasiamies katsoi myös, että tätä artiklaa oli rikottu.

2. Asia C-196/04, *Cadbury Schweppes Plc ja Cadbury Schweppes Overseas Limited v. The Commissioners of Inland Revenue*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palveluiden vapaa liikkuvuus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Ulkomaiset väliyhteisöt

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevan tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koskee ulkomaisia väliyhteisöjä koskevan lainsäädännön yhteisön oikeuden mukaisuutta. Tuomioistuin haluaa tietää, ovatko perustamissopimuksen sijoittautumisvapautta, palveluiden vapaata liikkuvuutta ja pääomien vapaata liikkuvuutta koskevat määräykset esteenä verolainsäädännölle, jonka mukaan jäsenvaltiossa sijaitseva yhtiö voidaan määrätä maksamaan veroa sellaisen tytäryhtiön tuloista, joka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa ja johon sovelletaan alempaa verotuksen tasoa.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (18.8.2004) katsottiin, että Yhdistyneen kuningaskunnan verolainsäädäntö on yhteisön oikeuden mukainen. Lisäksi lainsäädäntö on joka tapauksessa oikeutettu veronkierron estämiseen ja verovalvonnan tehokkuuden turvaamiseen liittyvien pakottavien syiden nojalla. Väliyhteisölainsäädäntö on myös suhteellisuusperiaatteiden mukainen keino näiden yleistä etua koskevien tavoitteiden saavuttamiseen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Léger* katsoi 2.5.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että kansallinen verolainsäädäntö, jonka mukaan kotimaisen emoyhtiön verotettaviin tuloihin luetaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen ulkomaisen välilyhteisön voitot, kun näistä voitoista kannetaan tässä valtiossa huomattavasti pienempi vero kuin emoyhtiön asuinvaltiossa, ei ole ristiriidassa EY 43 ja EY 48 artiklan kanssa.

3. Asia C-338/04, *Placanica*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Vedonlyöntitoiminnan harjoittamista rajoittava lainsäädäntö

Asian käsittely: Italialaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee Italian lainsäädäntöä, jonka mukaan vedonlyöntiin liittyvän toiminnan harjoittaminen ilman toimilupaa on kiellettyä. Tuomioistuin haluaa tietää, onko kyseinen lainsäädäntö perustamissopimuksen määräysten mukainen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (3.12.2004) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin vastannut samaa kysymystä koskevaan italialaiseen ennakkoratkaisupyyntöön. Toissijaisesti *Suomi* katsoi, että jäsenvaltiot voivat rajoittaa pelitoiminnan harjoittamista silloin, kun rajoitukset ovat yleisen edun kannalta perusteltuja sekä suhteellisia ja syrjimättömiä. Näiden kriteerien täyttymistä arvioitaessa on tarkasteltava mm. onko järjestelmä omiaan rajoittamaan pelaamista ja kanavoimaan sitä laillisiin peleihin, miten pelaamisen valvonta ja toimilupajärjestelmä on organisoitu, ja yllyttääkö järjestelmä pelitoiminnan järjestäjiä keskinäiseen kilpailuun.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 16.5.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että Italian lainsäädäntö oli EY 43 ja EY 49 artiklan vastainen.

4. Asia C-374/04, *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: Yhtiöveron hyvitysjärjestelmä - Sijoittautumisoikeus (EY 43 artikla) - Pääomien vapaa liikkuvuus (EY 56 artikla) - Yhteisön oikeuteen perustuvat oikeudet ja oikeussuojakeinot

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin on pyytänyt ennakkoratkaisua asiassa, joka koskee yhtiöveron hyvitysjärjestelmää. Tuomioistuin haluaa tietää, onko Yhdistyneen kuningaskunnan yhtiöveron hyvitysjärjestelmä ja tietyt sen solmimat kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevat sopimukset EY 43 ja 56 artiklan vastaisia. Tuomioistuin tiedustelee mm., mihin oikeussuojakeinoon oikeus yhtiöveron hyvitykseen perustuu sekä onko yhtiöveron hyvityksen saamiseksi riittävää vedota mainittuihin perustamissopimuksen määräyksiin, ja onko asiassa näytettävä, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaiset vahingonkorvauksen saamisen edellytykset täyttyvät tai onko muiden edellytysten täyttyvä.

Suomi otti kirjallisissa huomautuksissaan (3.1.2005) kantaa vain oikeussuojakeinoihin. *Suomi* katsoi, että yhteisön oikeuden vastaisesti perityn veron osalta yksityisen käytettävissä ovat kunkin jäsenvaltion kansallisen oikeusjärjestyksen mukaiset oikeussuojakeinot. Vahingonkorvausmenettelyn käyttäminen rinnakkain muiden kansallisten oikeussuojakeinojen kanssa edellyttää, että yhteisöjen tuomioistuimen määrittämät edellytykset vahingonkorvauksen saamiselle täyttyvät. Kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, täyttyvätkö edellytykset ja mikä merkitys on sillä, että verovelvollinen olisi voinut turvautua kansallisen oikeusjärjestelmän mukaisiin oikeussuojakeinoihin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 23.2.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että Yhdistyneen kuningaskunnan järjestelmä on yhteisön oikeuden mukainen. Julkisasiamies ei ottanut kantaa oikeussuojakeinoihin.

5. Asia C-475/03, *Banca Popolare de Cremona*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Arvonlisäverodirektiivi - Arvonlisäveron ominaispiirteet - Tuomion ajallisten vaikutusten rajoittaminen - Oikeuskäytännön muutos

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin on tehnyt ennakkoratkaisupyyntö, joka koskee arvonlisäverodirektiivin 33 artiklan 1 kohdan tulkintaa. Italia on pyytänyt tuomion ajallisten vaikutusten rajoittamista, mikäli yhteisöjen tuomioistuin toteaa kysymyksessä olevan liikevaihtoveron arvonlisäverodirektiivin vastaiseksi. Julkisasiamies Jacobs esitti 17.3.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että asiassa annettavan tuomion vaikutuksia pitäisi rajoittaa ajallisesti ottaen lähtökohdaksi yhteisöjen tuomioistuimen määrittelemä, tulevaisuuteen sijoittuva päivämäärä, jota ennen oikeussubjektit eivät voi vedota tuomioon jäsenvaltiota vastaan. Koska julkisasiamiehen esitys poikkesi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, tuomioistuin päätti avata suullisen käsittelyn uudelleen.

Suomi katsoi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa esittämiin kirjallisiin kysymyksiin antamassaan vastauksessa (21.11.2005), että tuomion vaikutusten ajallisen rajoittamisen edellytyksenä on aina se, että jäsenvaltio on toiminut vilpittömässä mielessä ja se, että tuomion täysimääräinen soveltaminen aiheuttaisi jäsenvaltiolle vakavien häiriöiden uhan. Se, että mahdolliset häiriöt olisivat seurausta tuomion arvaamattomista tai poikkeuksellisen laajoista vaikutuksista, puoltaisi vaikutusten rajoittamista tulevaisuuteen. Tuomioistuimen on asiaa arvioidessaan sovittava yhteen jäsenvaltion etu ja yksityisten oikeusturvanäkökohdat. *Suomi* katsoi, että arvonlisäverodirektiivin 33 artiklan 1 kohdan mukaisen arvonlisäveron ominaispiirteiden käsitettä ei ole tarpeen muuttaa tai laajentaa. Muunlainen lähestymistapa johtaisi väistämättä epäselvyyteen arvonlisäverodirektiivin tulkinnassa, aiheuttaisi merkittävää oikeudellista epävarmuutta ja hämärtäisi arvonlisäveron ja muiden välillisten verojen välistä eroa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hackl* katsoi 14.3.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että arvonlisäveron ominaispiirteiden käsitettä on tulkittava laajasti. Tuomion ajallisten vaikutusten rajoittamisen osalta julkisasiamies totesi Suomen kannan mukaisesti, että tuomion ajallisia vaikutuksia voidaan periaatteessa rajata tulevaisuuteen. Tässä tapauksessa julkisasiamies kuitenkin katsoi, että asianmukaisempi ajankohta olisi tuomion antamista edeltävä päivä.

6. Asia C-520/04, *Turpeinen*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 39 artikla (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Direktiivi 90/635/ETY (eläkeläisten oleskeluoikeus) – Lähdevero

Asian käsittely: Suomen KHO on esittänyt ennakkoratkaisupyyntö asiassa, joka koskee ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden verotusta. KHO:n mukaan ulkomailla asuvalle henkilölle Suomesta maksettavasta eläkkeestä perittävä lähdevero ylittää eräissä tapauksissa sen veron, joka häneltä perittäisiin, jos hän asuisi Suomessa. KHO kysyy, onko tämä EY 18 artiklan tai EY 39 artiklan taikka eläkeläisten oleskeluoikeutta koskevan direktiivin vastaista.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (15.4.2005 ja 9.3.2006) todettiin, että Suomessa ennakkoratkaisun vireille tullessa voimassa ollut lähdeverojärjestelmä lähti siitä, että kaikkia ulkomailla asuvia verovelvollisia kohdeltiin tuloverotuksessa yhdenmukaisesti heidän henkilökohtaisesta

tilanteestaan riippumatta. Tämän on katsottu olevan verovelvollisten kannalta oikeudenmukaista ja perusteltua verotuksen selkeyteen ja yksinkertaisuuteen liittyvistä syistä. Suomen lähdeverojärjestelmä on kuitenkin muutettu siten, että se mahdollistaa paremmin ulkomailla asuvien verovelvollisten erilaisten tilanteiden huomioon ottamisen. Lainmuutos on tullut voimaan vuoden 2006 alusta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Léger* katsoi 18.5.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että EY 18 artiklaa on tulkittava siten, että sen kanssa ristiriidassa on kansallinen lainsäädäntö, jonka nojalla vero, joka peritään eläkkeestä, ylittää eräissä tapauksissa sen veron, joka verovelvolliselta perittäisiin, jos hän asuisi kotimaassaan.

7. Asia C-50/05, *Nikula*

Ennakkoratkaisupyyntö: Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - Sairausvakuutusmaksun laskentaperusta - Oikeus ottaa huomioon toisesta jäsenvaltiosta saatu eläketulo

Asian käsittely: Suomen KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturva-asetuksen soveltamista Suomessa asuvan eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksua määrättäessä. KHO haluaa tietää, estääkö asetuksen 33 (1) artikla sen, että sairausvakuutusmaksun suuruuden määräytymisen perusteena käytetään asuinvaltiosta saatujen eläketulojen lisäksi myös toisesta EU:n jäsenvaltiosta saatuja eläketuloja.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (9.5.2005 ja 12.1.2006) katsottiin, että sairausvakuutusmaksun laskentaperustana voidaan käyttää eläkeläisen kaikista jäsenvaltioista saamien eläkkeiden yhteismäärää. Eläkeläiseltä ei kuitenkaan saa periä sairausvakuutusmaksua enempää kuin mitä tämä saa eläkettä asuinmaastaan. Sosiaaliturva-asetuksen 33 (1) artikla antaa sanamuotonsa ja päämääränsä vuoksi jäsenvaltiolle mahdollisuuden päättää niistä tuloista, jotka otetaan huomioon sairausvakuutusmaksua määrättäessä. Tätä tulkintaa tukee myös komission ehdotus asetuksen muuttamisesta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduron* 16.2.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen linjan mukainen. Toisesta jäsenvaltiosta maksettu eläke voidaan ottaa huomioon sairausvakuutusmaksun laskentaperusteena. Julkisasiamies kuitenkin täsmensi, että jäsenvaltion on otettava huomioon, että toisessa jäsenvaltiossa on voitu jo periä vastaavia maksuja eläkkeestä. Tätä määrää ei voida sisällyttää maksun perusteeseen. Vakuutetun tehtävänä on esittää asuinvaltionsa viranomaisille selvitys siitä, että tässä toisessa jäsenvaltiossa on tosiasiallisesti maksettu tällaisia maksuja.

8. Asia C-168/05, *Mostaza Claro*

Ennakkoratkaisupyyntö: Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annettu direktiivi 93/13/ETY – Välimiesmenettelyä koskevat ehdot – Viran puolesta tutkiminen

Asian käsittely: Espanjalainen tuomioistuin kysyy, voiko tuomioistuin, joka ratkaisee välitystuomiosta nostetun kumoamiskanteen, ottaa viran puolesta huomioon kuluttajan kannalta kohtuuttomasta ehdosta johtuvan välityssopimuksen mitättömyyden. Kuluttaja ei ollut välimiesmenettelyssä vedonnut ehdon kohtuuttomuuteen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (4.8.2005), että välimiesmenettelyn käyttämistä koskevat ehdot ovat direktiivin mukaan kuluttajasuhteissa pääsääntöisesti kohtuuttomia. Ehdon käyttäminen voidaan hyväksyä vain, jos kuluttaja antaa siihen nimenomaisesti suostumuksensa riidan syntymisen jälkeen. Näin ollen kansallinen tuomioistuin voi ottaa viran puolesta huomioon ehdon

kohtuuttomuuden, vaikka kohtuuttomuus tuodaan esille vasta välitystuomion kumoamiskanteen yhteydessä, eikä kuluttaja ole vedonnut asiaan välimiesmenettelyn yhteydessä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 27.4.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan Suomen kannan mukaisesti, että kansallinen tuomioistuin, jonka ratkaistavaksi on saatettu välitystuomioon kohdistuva muutoksenhaku, voi tutkia välityslausekkeen kohtuuttomuuden ja todeta välitystuomion mitättömäksi, koska välitystuomio on oikeusjärjestyksen perusteiden vastainen, silloinkin kun kuluttaja ei ole vedonnut tällaiseen lainvastaisuuteen välimiesmenettelyssä, vaan vasta ensimmäisen kerran siinä asiakirjassa, jolla muutoksenhaku on pantu vireille.

14. Asia C-241/05, *Nicolae Bot*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Schengenin yleissopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus - Viisumivapausajan laskeminen - "Ensimmäisen alueelletulopäivän" määrittäminen

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin kysyy, miten viisumivapausaika lasketaan ja miten Schengenin yleissopimuksen 20 artiklan ilmaisu "ensimmäinen alueelletulopäivä" määritellään.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.9.2005), että viisumivapausajan laskennassa on varmistettava, ettei yleissopimuksen mukainen kolmen kuukauden viisumivapaan oleskelun enimmäisaika kuuden kuukauden ajanjaksoa kohti ylity. Sekä käytetty että jäljellä oleva viisumivapausaika on arvioitava uudestaan jokaisen maahantulon yhteydessä. Yleissopimuksen 20 artiklan mukainen ensimmäinen alueelletulopäivä on siten jokaista alueelletuloa edeltänyt viimeisen kuuden kuukauden aikana tapahtunut ensimmäinen alueelletulopäivä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 27.4.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan Suomen kannan vastaisesti, että "ensimmäisellä alueelletulolla" tarkoitetaan sitä aivan ensimmäistä kertaa, jolloin ulkomaalainen tulee Schengen-alueelle, ja alueelletuloja, jotka tapahtuvat tämän jälkeen siten, että niiden väliin jää vähintään kuusi kuukautta.

2.1.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-434/04, *Ahokainen ja Leppik*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Suomen väkiviinaa koskeva lainsäädäntö

Asian käsittely: Suomen KKO kysyy, onko Suomen alkoholilain säännös, jonka mukaan väkiviinan maahantuontiin tarvitaan lupa, tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 28 ja 30 artiklojen vastainen.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (31.1.2005 ja 17.5.2006) katsottiin, että väkiviinan maahantuontirajoitukset ovat oikeutettuja kansanterveyteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien perusteiden nojalla. Rajoituksilla pyritään estämään vain yksityinen kulutus nauttimistarkoituksessa. Hyvin vahvan alkoholin nauttiminen on todistetusti vaarallista terveydelle, minkä lisäksi siihen liittyy järjestyshäiriöitä ja rikollisuutta. Muu perusteltu maahantuonti mm. teollisuuskäyttöön sen sijaan on sallittua luvan nojalla, mitä tapahtuu paljon. Näin ollen rajoitukset ovat suhteellisia.

2. Asia C-93/05, *Hakala*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Ajomatkaan perustuva palkkiojärjestelmä - Asetus (ETY) N:o 3820/85

Asian käsittely: Mustasaaren käräjäoikeus on tehnyt ennakkoratkaisupyyntöä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun asetuksen N:o 3820/85 10 artiklan tulkinnasta. Kansallinen tuomioistuin tiedustele, milloin 10 artikla sallii kuljettuun ajomatkaan perustuvat palkkajärjestelmät. Asiassa oli lisäksi arvioitava, onko 10 artiklan sanamuoto niin selkeä, että tuomioistuin voi ratkaista asian perustellulla määräyksellä tuomion sijaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.4.2006), ettei edellytyksiä asian ratkaisemiselle perustellulla määräyksellä ole. Asiakysymyksen osalta *Suomi* katsoi, että asetuksen 10 artiklassa sallitaan ajomatkaan perustuvat palkkausjärjestelmät sekä peruspalkan että lisäkorvausten osalta, mikäli ne eivät ole omiaan vaarantamaan liikenneturvallisuutta.

3. Asia C-231/05, *OY AA*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Konserniavustuslaki – Kotimaisuusvaatimus – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Emo-tytäryhtiödirektiivi 90/435/ETY

Asian käsittely: Suomen KHO haluaa tietää, onko Suomen konserniavustusjärjestelmä sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden vastainen. Konserniavustuksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä verotuksessa on, että sekä konserniavustuksen antaja että sen saaja ovat kotimaisia yhtiöitä.

Suomi vastasi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (6.9.2005 ja 16.5.2006) kysymykseen kieltävästi. Järjestelmä on välttämätön verotuksen johdonmukaisuuden takaamiseksi. Järjestelmä perustuu symmetriaperiaatteelle, jonka mukaan avustus on sen antajan verotuksessa vähennyskelpoinen meno ja saajan verotuksessa verotettava tulo. Avustuksen salliminen rajat ylittävissä tilanteissa mahdollistaisi avoimen voitonsiirron yhtiöiden välillä ilman, että tulo tulisi välttämättä verotettavaksi missään jäsenvaltiossa.

4. Asia C-289/05, *Länsstyrelsen i Norrbottens län vastaan Lapin liitto*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Yleiskustannusten korvattavuus - Tukikelpoisuuden edellytykset - Asetus (EY) N:o 1685/2000

Asian käsittely: Rovaniemen hallinto-oikeus on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä rakennerahastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1685/2000 liitteessä olevan 1.7 kohdan tulkinnasta. Ennakkoratkaisupyyntö koskee niitä tukikelpoisuuden edellytyksiä, joiden perusteella yleiskustannuksiksi katsottavat kustannukset voidaan korvata osana tiettyyn projektiin liittyviä kustannuksia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (1.2.2006), että hakijan on osoitettava tuetun projektin vaikutus menoihin oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla. Yleiskustannuksia voidaan ottaa huomioon vain siltä osin kuin voidaan luotettavasti osoittaa, miltä osin organisaation resursseja on kulunut projektin toteuttamiseen.

5. Asia C-341/05, *Laval un Partneri*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 12 artikla (syrjinnän kieltäminen) - EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) - Lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi 96/71/EY - Perusoikeudet - Työtaistelutoimenpiteet - Työehtosopimukset

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin kysyy, rajoittaako EY 12 ja EY 49 artikla sekä direktiivi 96/71/EY ammattiliittojen mahdollisuutta ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin painostaakseen ulkomaisen palvelun tarjoajan solmimaan Ruotsissa tehtävää työtä koskevan ruotsalaisen työehtosopimuksen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (31.1.2006), että EY:n perustamissopimuksen takaamien vapaan liikkuvuuden perusvapauksien lisäksi myös klassiset perusoikeudet, mukaan lukien oikeus ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin, nauttivat yhteisön oikeuden mukaista suojaa. Asiasta C-112/00 *Schmidberger* seuraa, että työtaisteluoikeuden käyttämisestä aiheutuvat mahdolliset epäedulliset seuraukset palvelujen vapaalle liikkuvuudelle voidaan periaatteessa hyväksyä, jos työtaistelutoimenpiteen olennaisena päämääränä on käyttää tätä oikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

8. Asia C-432/05, *Unibet*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Yhteisön oikeuteen perustuvien oikeuksien tehokkaan suojan vaatimus - Kansallisessa oikeusjärjestelmässä tuntematon kannetyppi - Vahvistuskanne kansallisen säännöksen toteutukseksi EY 49 artiklan vastaiseksi - Väliaikainen oikeussuoja

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöns yhteisön oikeuteen perustuvien yksityisille kuuluvien oikeuksien tehokkaan oikeussuojan periaatteen tulkinnasta. Tuomioistuin kysyy, edellyttääkö oikeuksien tehokas suoja, että yksityisen oikeussubjektin on saatava ajaa vahvistuskannetta sen vahvistamiseksi, että tietyt kansallisen lain säännökset ovat EY 49 artiklan (palvelujen vapaa liikkuvuus) vastaisia, vaikka kansallinen järjestelmä ei tällaista kannetyppiä tunne. Lisäksi kansallinen tuomioistuin kysyy, onko kansallisen oikeusjärjestyksen tarjottava tilanteessa myös väliaikaista oikeussuojaa.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (27.3.2006) katsottiin, ettei yhteisön oikeus edellytä, että olisi saatava ajaa kannetta sen vahvistamiseksi, että tietyt kansalliset säännökset ovat ristiriidassa EY 49 artiklan kanssa, kun väitettyyn ristiriitaan voidaan muilla keinoilla tehokkaasti vedota. Yhteisön oikeus ei myöskään edellytä, että sellaista vaatimusta varten pitäisi antaa väliaikaista oikeussuojaa, jota koskevaa pääasiakannetta ei voida ajaa.

9. Asia C-438/05, *The International Transport Workers' Federation and the Finnish Seamen's Union*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) - EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) - Asetus N:o 4055/86 meriliikennepalveluista - Perusoikeudet - Työtaistelutoimenpiteet - Laivan ulosliputuksen vaikutus työehtoihin

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyy, jäävätkö ammattiliittojen työtaistelutoimet sosiaalisten päämääriensä vuoksi EY 43 ja EY 49 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle. Kansallinen tuomioistuin kysyy myös, onko EY 43 ja EY 49 artiklalla horisontaalinen välitön oikeusvaikutus siten, että yksityinen yritys voi vedota niihin ammattiliittoja

vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi, ja rajoittaako työtaistelutoimi oikeudettomasti sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (24.4.2006) ensinnäkin, että työtaistelutoimien sosiaaliset päämäärät eivät periaatteessa estä EY 43 ja 49 artiklan soveltamista. Yritys, johon työtaistelutoimenpiteet kohdistuvat, ei kuitenkaan voi vedota suoraan EY 43 ja EY 49 artiklaan ammattiliittoja vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi. Yritys voisi vedota artikloihin vain jäsenvaltiota vastaan EY 10 artiklan perusteella, koska tämän artiklan mukaan jäsenvaltioiden on pyrittävä asianmukaisesti estämään yksityisten luomat esteet alueellaan. Lisäksi Suomi totesi, että artiklojen kanssa ei ole ristiriidassa se, että ammattiyhdistys voi kansallisen oikeuden mukaan ryhtyä työtaistelutoimiin turvatakseen jäsenistönsä työsuhteen ehdot. Työtaistelutoimista aiheutuvat rajoitukset ovat joka tapauksessa välttämättömiä perusoikeuksien suojan eli järjestäytymisoikeuden ja työtaisteluoikeuden turvaamiseksi. Rajoitus on oikeutettu myös EY 46 artiklan yleisen järjestyksen poikkeusperusteen nojalla ja tarpeella suojella työntekijöitä. Työtaistelutoimenpiteet ovat myös suhteellisuusperiaatteen mukaisia, koska niiden olennaisena päämääränä on käyttää työtaisteluoikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

11. Asia C-2/06, *Kempter*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 10 artikla (yhteistyön periaate) – Lopulliseksi tullut hallintopäätös – Yhteisön oikeuden vastaisuus – Velvollisuus tutkia uudelleen – Määräajat

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua koskien kansallisen tuomioistuimen velvollisuutta korjata lopullinen hallintopäätös, jos myöhemmin ilmenee, että päätös on yhteisön oikeuden vastainen. Kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, edellyttääkö lopullisen hallintopäätöksen korjaaminen yhteisöjen tuomioistuimen myöhemmin omaksuman yhteisön oikeuden tulkinnan vuoksi, että se, jota asia koskee, on aikanaan riitauttanut hallintopäätöksen tuomioistuimessa vedoten yhteisön oikeuteen. Lisäksi kansallinen tuomioistuin tiedustele, onko oikeutta tehdä vaatimus yhteisön oikeuden vastaisen hallintopäätöksen korjaamisesta yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Kühne* todetun lisäksi yhteisön oikeuteen perustuvista pakottavista syistä ajallisesti rajoitettu.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (7.4.2006) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Tällainen edellytys voisi tehdä yhteisön oikeusjärjestyksessä tunnustettujen oikeuksien käyttämisen käytännössä mahdottomaksi ja johtaa ristiriitaan yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen kanssa. Toisen kysymyksen osalta Suomi katsoi, ettei yhteisön oikeus edellytä, että oikeus vaatia lopulliseksi tulleen hallintopäätöksen uudelleen tutkimista olisi ajallisesti rajoittamaton. Kansallisissa menettelysäännöksissä uudelleen käsittelylle asetetut kohtuulliset määräajat täyttävät yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen asettamat vaatimukset.

12. Yhdistetyt asiat C-11/06 ja C-12/06, *Morgan & Bucher*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde** EY 12 artikla (syrjinnän kielto) - EY 17 ja EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) - Opinnot toisessa jäsenvaltiossa - Oikeus kotivaltion opintotukeen

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyy, onko jäsenvaltio EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.5.2006), että jäsenvaltio on EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella periaatteessa velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen. Jäsenvaltio ei kuitenkaan ole velvollinen myöntämään opintotukea sellaisille opiskelijoille, jotka eivät ole osoittaneet integroituneensa kyseisen jäsenvaltion yhteiskuntaan. Jäsenvaltio voi riittävän integraatioasteen osoittamiseksi mm. edellyttää, että henkilö on asunut kyseisen jäsenvaltion alueella tietyn ajan.

13. Asia C-116/06, *Kiiski*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Tasa-arvodirektiivin 76/207/EY 2 artikla - Raskaussuojeludirektiivin 92/85/EY 8 ja 11 artikla - Hoitovapaan ajankohdan muuttaminen uudesta raskaudesta johtuvasta syystä

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeus on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä asiassa, jossa on kysymys oikeudesta muuttaa jo myönnetyn hoitovapaan ajankohtaa uuden raskauden vuoksi. Tuomioistuin haluaa tietää, onko syrjintää se, että työnantaja kieltäytyy tekemästä työntekijälle myönnetyn hoitovapaan ajankohtaan muutoksia tai keskeyttämästä sitä uuden raskauden johdosta ja voiko tällainen menettely olla perusteltua. Lopuksi kansallinen tuomioistuin kysyy, onko raskaussuojeludirektiivin vastaista se, että työntekijä on hoitovapaan jatkuessa menettänyt mahdollisuutensa virkasuhteeseen perustuviin palkkaetuihin.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (11.7.2006) katsottiin, että kyse ei ole syrjinnästä. Vaikka menettelyn katsottaisiin johtavan erilaiseen kohteluun, kyse ei ole syrjinnästä, jos menettelyllä on puolueettomasti perusteltavissa oleva, työn järjestämiseen liittyvä oikeutettu tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia. Raskaussuojeludirektiivi ei edellytä täyden palkan suorittamista.

2.2 SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee EY 226 artiklaan perustuvia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan. Seuraavassa esitellään ensin ne Suomea vastaan nostetut rikkomuskanteet, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys (2.2.1 jakso), ja sitten kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.2.2 jakso). Suomea vastaan nostetuissa kanneasioissa ei kertomuskautena annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksia.

2.2.1 Tuomiot

1. Asia C-232/03, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: EY 10 ja 39 artikla (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen ajoneuvojen käyttö Suomessa

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (6.6.2003), että Suomi on laiminlyönyt työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien perustamissopimuksen määräysten noudattamisen. Suomessa asuvat työntekijät eivät voi käyttää toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä työsuhteautoja työtehtäviin Suomessa, ellei autoja ole rekisteröity Suomessa ja niistä makseta veroa Suomeen. Komission mukaan tämä estää rajatyöntekijöitä hyötymästä työnantajien tarjoamista eduista vain siitä syystä, että he asuvat Suomessa.

Suomen vastineissa (18.8.2003 ja 12.12.2003) ja asian suullisessa käsittelyssä (29.9.2005) asiaa käsiteltiin erikseen sellaisten toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen ajoneuvojen osalta, joita käytetään Suomessa vain tilapäisesti työtehtävissä, ja sellaisten osalta, joita käytetään Suomessa tätä vakituisemmin. Ensiksi mainittujen osalta lainsäädäntöä on muutettu siten, että toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn työsuhdeauton käyttö Suomessa tilapäisesti työtehtävissä on sallittu. Työntekijän vakituisemmassa käytössä olevien työsuhdeajoneuvojen osalta Suomen järjestelmä on yhteisön oikeuden mukainen. Vaikka järjestelmä rajoittaisi työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, voidaan järjestelmää pitää oikeutettuna yleisen edun mukaisista syistä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 23.2.2006 antamassaan tuomiossa, että Suomen tasavalta ei ole noudattanut EY 39 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on estänyt Suomessa asuvia rajatyöntekijöitä, jotka ovat työsuhhteessa toisessa jäsenvaltiossa, hyötymästä yritysajoneuvoista, jotka heidän toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneet työnantajansa ovat antaneet heidän käyttöönsä ja jotka on rekisteröity tässä toisessa jäsenvaltiossa, sekä koska Suomi on estänyt kyseisiä rajatyöntekijöitä hyötymästä ammatillisissa ja yksityisissä tarkoituksissa työsuhdeajoneuvoista.

2. Asia C-99/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista annettu direktiivi 2000/78/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komission* kanne (8.3.2005) koskee yhdenvertaisesta kohtelusta annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästyistä Ahvenanmaan maakunnassa.

Suomi myönsi vastineessaan (13.4.2005) komission kanteen oikeaksi. Täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus arvioidaan voitavan tehdä ennen marraskuuta 2005.

Yhteisöjen tuomioistuimen neljännen jaoston puheenjohtaja on poistanut asian rekisteristä 18.5.2006 antamallaan määräyksellä.

3. Asia C-107/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Direktiivi 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja direktiivin 96/61/EY muuttamisesta – Täytäntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komission* kanne (14.3.2005) koskee kasvihuonekaasujen päästökaupasta annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästyistä Ahvenanmaan maakunnassa.

Suomi myönsi vastineessaan (13.4.2005) komission kanteen oikeaksi. Täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus arvioidaan voitavan tehdä elokuussa 2005.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 12.1.2006 antamassaan tuomiossa, että Suomi on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaiset velvollisuutensa.

4. Asia C-249/05, *komissio vastaan Suomi*;

Kanteen kohde: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – EY 49 artikla (palveluiden vapaa liikkuvuus) – Arvonlisäverolaissa tarkoitettu edustaja

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (20.6.2005) Suomen rikkoneen kuudetta arvonlisäverodirektiiviä sekä EY 28 ja 49 artiklaa asettamalla Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle verovelvolliselle velvoitteen nimetä Suomeen veroedustaja.

Suomi katsoi vastineissaan (25.8.2005 ja 16.11.2005), ettei arvonlisäverolaissa tarkoitettu edustaja ole kuudennessa direktiivissä kielletty veroedustaja. Kyse on Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle yritykselle annetusta mahdollisuudesta hakeutua verovelvolliseksi ja välttää direktiivin mukainen hidas palautusmenettely. Vain tällöin edellytetään edustajan asettamista. Direktiivi ei velvoita jäsenvaltiota järjestelmän käyttöönottoon. Se on ulkomaisille yrityksille edullinen, tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta sekä sisämarkkinoiden toimintaa yleisesti edistävä järjestelmä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 15.6.2006 antamassaan tuomiossa, että Suomen tasavalta on jättänyt noudattamatta arvonlisäverodirektiivin 21 ja 22 artiklan mukaiset velvollisuutensa asettaessaan veroedustajan nimeämistä koskevan velvoitteen Suomeen sijoittautumattomille verovelvollisille, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon tai sellaiseen kolmanteen valtioon, jonka kanssa on tehty määrätynlainen keskinäistä avunantoa välillisen verotuksen alalla koskeva sopimus.

5. Asia C-343/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Tupakkadirektiivit 89/622/ETY ja 2001/37/EY - Suussa käytettäväksi tarkoitetun tupakan kaupanpitämiskielto - Nuuska

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (19.9.2005) Suomen laiminlyöneen yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteensa, koska se ei ole varmistanut, että Ahvenanmaa saattaa osaksi lainsäädäntöään direktiiveihin sisältyvän nuuskan kaupanpitämiskiellon eikä, että nuuskan kaupanpitämiskieltoa noudatetaan Suomessa rekisteröidyillä aluksilla.

Suomi myönsi vastineessaan (7.12.2005) komission kanteen oikeaksi. Ahvenanmaan maakuntalainsäädäntö ei sisällä nuuskan kaupanpitämiskieltoa ja Ahvenanmaalle rekisteröidyillä aluksilla myydään nuuskaa. Ahvenanmaan maakuntahallituksen lausunto asiasta oli vastineen liitteenä.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 18.5.2006 antamassaan tuomiossa, että Suomi ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen ja direktiivin 2001/37/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole varmistanut, että Ahvenanmaa saattaa osaksi lainsäädäntöään direktiivin 2001/37/EY 8 artiklan, ja että mainittuun säännökseen sisältyvää nuuskan markkinoille saattamista koskevaa kieltoa noudatetaan Ahvenanmaalla rekisteröidyillä aluksilla.

2.2.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-195/04, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Julkisia tavaranhankintoja koskeva direktiivi 96/36/ETY – EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Kynnysarvon alittava hankinta – Syrjimättömyysperiaate – Velvollisuus avoimuuteen

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (28.4.2004), että Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta Senaatti-kiinteistöjen suurkeittiölaitehankinnan yhteydessä. Kyseisen hankinnan arvo jäi alle hankintadirektiivin soveltamiskynnyksen. *Komissio* vetoaa tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen ja

katsoo, että vaikka hankintaan ei sovelleta hankintadirektiiviä, siitä olisi kuitenkin tullut järjestää tarjouskilpailu.

Suomi katsoi vastineissaan (15.6.2004 ja 26.8.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä (8.6.2006) ensisijaisesti, että kanne tulee jättää tutkimatta, koska komissio on muuttanut kanteen kohdetta siitä, mitä perustellussa lausunnossa on esitetty. Kanne tulee joka tapauksessa hylätä perusteettomana. Esillä olevasta hankinnasta oli ilmoitettu julkisesti ja siitä oli järjestetty tarjouskilpailu. Yhteisön oikeuden edellyttämä avoimuus on siten toteutunut kyseisessä hankinnassa.

2. Asia C-342/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Luontodirektiivi 92/43/ETY - Sudenmetsästys

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (26.9.2005) Suomen rikkovan yhteisön luontodirektiiviä. Suomessa harjoitettava sudenmetsästys ei täytä luontodirektiivissä asetettuja edellytyksiä.

Suomi kiisti vastineissaan (7.12.2005 ja 3.4.2006) komission kanteen. Suomessa suden suojelun taso täyttää luontodirektiivin suotuisalle suojelutasolle asetetut kriteerit ja suojelusta poikkeamista koskeva käytäntö ei haittaa em. suojelutason säilyttämistä. Suomessa on käytössä vaihtoehtoisia ratkaisuja metsästämisen sijaan ja tämän muun tyydyttävän ratkaisun olemassaolon tutkiminen on suojelusta poikkeamisen edellytys. Direktiivi nimenomaisesti sallii suojelusta poikkeamisen erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Vahingon merkityksellisyys tulee arvioida tapauskohtaisesti. Tämä arviointi ja arvio mahdollisuudesta käyttää muuta tyydyttävää ratkaisua tehdään paikallistasolla. Näin pyyntiluvut voidaan kohdistaa tapauksiin, joissa tarve niiden käyttämiseen on suurin.

3. Asia C-152/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2002/95/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2002/95/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. Suomi totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä kesällä 2006.

4. Asia C-153/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2002/96/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2002/96/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. Suomi totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä kesällä 2006.

5. Asia C-154/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2003/108/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2003/108/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. Suomi totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä kesällä 2006.

6. Asia C-159/06, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Direktiivin 2001/42/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2003/108/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. Suomi totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä syyskuussa 2006.

2.3 SUOMEN NOSTAMAT KANTEET

Seuraava jakso koskee EY 230 artiklaan perustuvia kumoamiskanteita, jotka Suomi on nostanut EU:n toimielimiä vastaan. Jaksossa esitellään kanne, jossa on kertomuskauden kuluessa annettu tuomio tai määräys (2.3.1 jakso). Suomi ei ole kertomuskaudella nostanut uusia kanteita.

2.3.1 Tuomiot

1. Asia T-177/05, *Suomi vastaan komissio*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000

Asian käsittely: *Suomi* vaatii kanteessaan (6.5.2005) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission pääosaston kirjeeseen sisältyneen päätöksen kieltäytyä aloittamasta Suomen kanssa neuvotteluita riidanalaisen tulleva ja viivästyskorkoja koskevan maksusuorituksen tekemisestä ehdollisena. Suomen näkemyksen mukaan komissio on päätöksellään rikkonut EY 10 artiklan mukaista lojaalin yhteistyön periaatetta.

Komissio vaati kirjelmässään (4.7.2005) Suomen kanteen tutkimatta jättämistä, koska kyseinen päätös ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu valituskelpoinen päätös ja vaihtoehtoisesti kanteen hylkäämistä.

Suomi pyysi kirjelmässään (10.8.2005) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta hylkäämään komission esittämät vaatimukset ja ottamaan pääasian käsiteltäväkseen.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti jätti kanteen tutkimatta 9.1.2006 antamallaan määräyksellä.

2.4 VALITUSASIAT

Seuraava jakso koskee valituksia, jotka on tehty yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisuksista. Kertomuskauden aikana on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus yhdessä

valitusasiassa, jossa Suomi on ollut mukana (2.4.1 jakso) Suomi on kertomuskauden kuluessa jättänyt yhden valituksen (2.4.2 jakso).

2.4.1 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Yhdistetyt asiat C-131/03 P, *R.J. Reynolds Tobacco Holdings ym.*

Kanteen kohde: Tupakan salakuljetus - Yhteisön toimivalta nostaa kanne yhdysvaltalaisessa tuomioistuimessa

Asian käsittely: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti 15.1.2003 valittajina olevien tupakkayhtiöiden kanteet tutkimatta, koska komission päätöstä nostaa New Yorkissa olevassa piirituomioistuimessa kanne tupakkayhtiöitä vastaan ei pidetty kannekelpoisena päätöksenä. Tupakkayhtiöt ovat valittaneet kyseisestä tuomiosta. Suomi on yhteisöjen tuomioistuimessa vastaajana, koska Suomi tuki komissiota asian käsittelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

Suomen vastineessa (17.6.2003) pyydettiin jättämään valitukset tutkimatta muun muassa siltä osin kuin valitukset koskivat uusia seikkoja, joita ei ole esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Suomi pyysi yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valitukset muilta osin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpston* katsoi 6.4.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa ole näytetty toteen oikeudellista virhettä ja että valitus tuli näin ollen hylätä. Ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

2.4.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-163/06 P, *Suomi vastaan komissio*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama määräys asiassa T-177/05, Suomi vastaan komissio – Tutkimatta jättäminen – Päätös, jolla on oikeusvaikutuksia

Asian käsittely: *Suomi* vaatii valituskirjelmässään (23.3.2006), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-177/05 antaman määräyksen, jolla tuomioistuin jätti Suomen nostaman kanteen tutkimatta. Komissio on riidanalaisella päätöksellään tosiasiallisesti evännyt Suomelta mahdollisuuden tehdä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu ehdollinen maksusuoritus. Riidanalaisella päätöksellä on siten oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla Suomea sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat Suomen etuihin ja muuttavat Suomen oikeusasemaa selvästi.

Komissio on vastineessaan (12.6.2006) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen perusteettomana.

2.5 VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne vireillä kanteet, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Joukossa on sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että

yhteisön säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Ensimmäisessä jaksossa esitellään asiat, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys (2.5.1 jakso), toisessa asiat, joissa on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.5.2 jakso) ja kolmannessa kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.5.3 jakso).

2.5.1 Tuomiot

1. Asia C-94/03, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston päätös 2003/106/EY – Vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskeva Rotterdamin sopimus – Toimivalta ympäristökysymyksissä – Oikeusperusta

Asian käsittely: *Komissio* haluaa kanteellaan kumota päätöksen, jolla neuvosto hyväksyi Rotterdamin yleissopimuksen. *Komissio* katsoo, että päätöksen oikeusperustaksi olisi tullut valita kauppapolitiikan alaan kuuluva EY 133 artikla ympäristönsuojelua koskevan EY 175 artiklan 1 kohdan sijaan.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (8.10.2003) neuvostoa ja vaati kanteen hylkäämistä. Rotterdamin yleissopimuksen olennaisena ja pääasiallisena tarkoituksena on ympäristönsuojelu ja sillä on ainoastaan välillisiä ja liitännäisiä vaikutuksia kauppaan. Neuvosto ei siten loukannut yhteisön yksinomaista toimivaltaa perustaessaan riidanalaisen päätöksen EY 175 artiklan 1 kohtaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 26.5.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 10.1.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että päätös olisi tullut antaa EY 133 artiklan nojalla ja kumosi päätöksen.

2. Asia C-178/03, komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Parlamentin ja neuvoston asetus N:o 304/2003 – Vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan Rotterdamin sopimuksen täytäntöönpano – Toimivalta ympäristökysymyksissä – Oikeusperusta

Asian käsittely: *Komissio* pyrkii kanteellaan kumoamaan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jolla pannaan yksityiskohtaisesti täytäntöön Rotterdamin yleissopimus. *Komission* mukaan asetuksen oikeudelliseksi perustaksi olisi tullut valita kauppapolitiikan alaan kuuluva EY 133 artikla ympäristönsuojelua koskevan EY 175 artiklan 1 kohdan sijaan. Asia liittyy läheisesti asiaan C-94/03.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (20.11.2003) parlamenttia ja neuvostoa ja vaati kanteen hylkäämistä. Parlamentti ja neuvosto eivät ole loukanneet yhteisön yksinomaista toimivaltaa perustaessaan riidanalaisen asetuksen EY 175 artiklan 1 kohtaan. Asetuksella pannaan täytäntöön Rotterdamin yleissopimus, jonka pääasiallisena tarkoituksena on ympäristönsuojelu eikä vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden kaupan sääntely.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 26.5.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 10.1.2006 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että asetus olisi tullut antaa sekä EY 133 artiklan että EY 175 artiklan nojalla ja kumosi asetuksen.

3. Asia C-546/03, *komissio vastaan Espanja*

Kanteen kohde: Asetus (ETY) N:o 2913/92 (yhteisön tullikodeksi) - Yhteisön omat varat - Tileihin kirjaaminen tullien jälkikannossa - Tullien jälkikannossa noudatettavat määräajat - Viivästyskorkojen maksaminen

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan, että Espanja ei ole tullien jälkikäteen tileihin kirjaamisen yhteydessä noudattanut mm. yhteisön tullikodeksin 220 artiklan 1 kohdan mukaisia määräaikoja. *Komissio* viittaa velallisen kuulemiseen kuluvaan aikaan. Tämä merkitsee komission mukaan viivästystä omien varojen toteamisessa ja niiden asettamisessa yhteisön käyttöön. Lisäksi komissio katsoo Espanjan rikkoneen yhteisön oikeutta jättäessään maksamatta viivästyskorkoa.

Suomen Espanjaa tukevassa väliintulokirjelmässä (2.9.2004) katsottiin, että velallisen kuulemista ennen jälkitullauspäätöksen tekemistä ei tule pitää tullikodeksin 220(1) artiklan eikä yhteisön omien varojen säännösten vastaisena. Kuulemismenettelyn noudattaminen ei tarkoita sitä, että jälkikäteen kannettavan tullivelan tileihin kirjaaminen viivästyisi. Tämän vuoksi velvollisuutta maksaa viivästyskorkoa ei ole.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* päätti ratkaista asian ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta. Se katsoi 23.2.2006 antamassaan tuomiossa *Suomen* kannan vastaisesti, ettei Espanja ole noudattanut tullien jälkikäteen tileihin kirjaamisen yhteydessä tullikodeksin 220 artiklan 1 kohdan mukaisia määräaikoja. Tästä seurasi, että Espanja oli toiminut myös yhteisön omien varjojen säännösten vastaisesti, koska se ei ole maksanut komissiolle viivästymiseen liittyviä viivästyskorkoja.

4. Asia C-122/04, *komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Forest Focus -asetuksen N:o 2152/2003 17 artiklan toinen kohta – Kumoaminen – Sääntelymenettelyn soveltaminen – Toisen komitologiapäätöksen 1999/468/ETY arviointiperusteista poikkeavan komiteavalinnan perusteluvelvollisuus.

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (5.3.2004) Forest Focus -asetuksen 17 artiklan toisen kohdan kumoamista siltä osin kuin siinä on valittu sääntelymenettely sovellettavaksi metsäohjelman täytäntöönpanotoimiin. Riitautettu säännös on vastoin toisessa komitologiapäätöksessä asetettuja komiteamenettelyn valintaa koskevia arviointikriteereitä. Asetuksen täytäntöönpanotoimiin tulisi soveltaa sääntelymenettelyn sijasta hallintomenettelyä. Sääntelymenettely voisi tulla sovellettavaksi vain, jos sen käyttämiselle olisi esitetty erityisiä perusteluja.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (31.8.2004) parlamenttia ja neuvostoa ja katsoi, ettei Forest Focus -asetuksen yhteydessä ole poikettu toisen komitologiapäätöksen arviointiperusteista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 15.9.2005 antama ratkaisuehdotus oli *Suomen* kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi kanteen 23.2.2006 antamallaan tuomiolla. *Tuomioistuin* katsoi, että yhteisöjen lainsäätäjät ei ollut poikennut komitologiapäätöksessä mainituista perusteista. Sen ei ollut täten perusteltava tekemänsä komiteamenettelyn valintaa. *Tuomio* oli *Suomen* kannan mukainen.

5. Asia C-217/04, *Yhdistynyt kuningaskunta vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Asetus (EY) N:o 460/2004 – Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston perustaminen – Oikeusperusta

Asian käsittely: Yhdistynyt kuningaskunta katsoo kanteessaan (24.5.2004), että Euroopan verkko- ja tietoturvakirjelmän perustamiseksi annettu asetus tulisi kumota, koska virastoa ei ole perustettu asianmukaista oikeusperustaa käyttäen. Sen mukaan virasto tulisi perustaa EY 95 artiklan sijasta EY 308 artiklan nojalla.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (4.2.2005) ja suullisessa käsittelyssä (7.9.2005), että EY 95 artikla on asianmukainen oikeusperusta asetuksen antamiselle. Asetuksen tavoitteet ja sen sisältö liittyvät kiinteästi sisämarkkinoiden moitteettomaan toteuttamiseen ja toiminnan varmistamiseen. Viraston tavoitteena on vähentää jäsenvaltioiden välisistä eroista muodostuvia esteitä sisämarkkinoiden toiminnalle. EY 95 artiklassa edellytetty rajat ylittävä vaikutus täyttyy, sillä asetuksessa tarkoitettut verkot ja tietojärjestelmät ovat perusluonteeltaan rajat ylittäviä. Asetus on lisäksi suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 22.9.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi kanteen 2.5.2006 antamallaan tuomiolla. Tuomioistuin katsoi, että asetus perustuu oikeutetusti EY 95 artiklaan. Viraston perustamista ja sille asetuksella annettuja tavoitteita ja tehtäviä voidaan pitää EY 95 artiklassa tarkoitettuina toimenpiteinä jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämiseksi. Tuomion lopputulos oli Suomen kannan mukainen.

6. Asia T-310/03, *Kreuzer Medien GmbH vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Tupakkamainontadirektiivi 2003/33/EY – Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: Kantaja on nostanut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa parlamenttia ja neuvostoa vastaan kanteen, jossa vaaditaan tupakkamainontadirektiivin kumoamista. Parlamentti ja neuvosto ovat pyytäneet, että kanne jätetään tutkimatta. Asia liittyy läheisesti yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan C-380/03, jossa Suomi on väliintulijana (ks. 2.5.2.2 kohta).

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (24.5.2004) neuvostoa ja parlamenttia. Riidanalainen direktiivi ei koske kantajaa suoraan ja erikseen EY 230 artiklan 4 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta 25.4.2006 antamalla määräyksellä.

7. Asia T-311/03, *Nürnbergring GmbH vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Tupakkamainontadirektiivi 2003/33/EY – Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: Kantaja on nostanut yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa parlamenttia ja neuvostoa vastaan kanteen, jossa vaaditaan tupakkamainontadirektiivin kumoamista. Parlamentti ja neuvosto ovat pyytäneet, että kanne jätetään tutkimatta. Asia liittyy läheisesti yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevaan asiaan C-380/03, jossa Suomi on väliintulijana (ks. 2.5.2.2 kohta).

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (10.6.2004) neuvostoa ja parlamenttia. Riidanalainen direktiivi ei koske kantajaa suoraan ja erikseen EY 230 artiklan 4 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt kanteen tutkimatta 29.6.2006 antamallaan määräyksellä.

8. Asia T-136/04, *Rasso Freiherr von Cramer-Klett ja Rechtlerverband de Pfronten vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätös 2000/69/EY alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeinä pitämistä alueista – Luontodirektiivi 92/43/ETY – Perusoikeudet – Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: *Kantajat* vaativat kanteessaan (8.4.2004) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla vahvistettiin luettelo alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista luontodirektiivin mukaisista nk. Natura-alueista.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (29.11.2004), että kanne on jätettävä tutkimatta, koska päätös ei koske kantajia suoraan ja erikseen EY 230 artiklan 4 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta 22.6.2006 antamalla määräyksellä.

9. Asia T-137/04, *Kurt Martin Mayer ym. vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätös 2000/69/EY alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeinä pitämistä alueista – Luontodirektiivi 92/43/ETY – Perusoikeudet – Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: *Kantajat* vaativat kanteessaan (9.4.2004) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla vahvistettiin luettelo alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista luontodirektiivin mukaisista nk. Natura-alueista. Toissijaisesti vaaditaan kumoamaan kyseisestä päätöksestä Itävaltaa koskevat tiedot.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (4.11.2004), että kanne on jätettävä tutkimatta, koska päätös ei koske kantajia suoraan ja erikseen EY 230 artiklan 4 kohdassa edellytetyllä tavalla.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta 22.6.2006 antamalla määräyksellä.

10. Asia T-150/05, *Sahlstedt ja muut*

Kanteen kohde: Komission päätös 2001/101/EY - Natura-alue - EY 230 artikla - Tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: *Sahlstedt ja muut* vaativat kanteessaan (18.4.2005) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen 2001/101/EY, jolla vahvistettiin luettelo luontodirektiivin 92/43/ETY mukaisista nk. Natura-alueista. Toissijaisesti kantajat vaativat, että päätös kumotaan Suomea koskevalta osin tai ainakin kanteessa yk silöityjen alueiden osalta.

Komissio on 11.7.2005 tehnyt väitteen kanteen tutkimatta jättämisestä.

Suomi totesi komissiota tukevassa väliintulokirjelmässään (8.11.2005), että Suomella ei ole lisättävää komission kirjelmään asian tutkittavaksi ottamisen osalta.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta 22.6.2006 antamallaan määräyksellä.

11. Asia T-455/05 R, *Componenta Oyj vastaan komissio*

Välitoimimenettelyn kohde: Kielteisen valtioneuvoston päätöksen täytäntöönpanon lykkääminen

Asian käsittely: *Componenta Oyj* vaatii välitoimihakemuksessaan (29.12.2005) komission päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä. Välitoimen edellytysten osalta *Componenta* katsoo, että pääasian kanne ei ole ilmeisen perusteeton ja kiireellisyysedellytys täyttyy.

Suomi esitti väliintulohuomautuksensa suullisessa kuulemistilaisuudessa (9.3.2006). *Suomi* yhtyi *Componentan* välitoimihakemuksessa esittämään.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti katsoi, että kiireellisyysedellytyksen täyttymistä ei ole näytetty riittävällä tavalla ja hylkäsi välitoimihakemuksen 25.4.2006 antamallaan määräyksellä.

12. Asia T-5/06, *Tanska vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätös 2005/717/EY – Vaaralliset aineet – Aine 10-BDE

Asian käsittely: *Tanska* vaatii kanteellaan (9.1.2006) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla aine 10-BDE polymeerisissä käyttötarkoituksissa on jätetty vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa direktiivissä 2002/95/EY olevan myyntikiellon ulkopuolelle. *Tanska* katsoo, että päätös on virheellinen mm., koska myyntikiellon poistaminen ei ole tarpeen tieteen ja tekniikan kehityksen valossa ja koska komissio jätti osoittamatta, että mahdollisuutta korvata tai poistaa 10-BDE polymeerisissä käyttötarkoituksissa ei ole olemassa.

Suomi on 9.5.2006 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana *Tanskaa*.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on 27.6.2006 antamallaan määräyksellä luopunut asian käsittelystä, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi antaa ratkaisun kumoamisvaatimuksesta.

2.5.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

2. Asia C-380/03, *Saksa vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Tupakkamainontadirektiivi 2003/33/EY – Kumoaminen – Direktiivin oikeusperusta – Toimivalta – Olennaisen menettelymääräyksen rikkominen – Yhteisön oikeuden yleiset periaatteet

Asian käsittely: *Saksa* haluaa kanteellaan (10.9.2003) kumota tupakkamainontadirektiivin 3 ja 4 artiklan, jotka koskevat painetuissa tiedotusvälineissä ja tietoyhteiskunnan palveluissa tapahtuvaa mainontaa sekä radiomainontaa ja sponsorointia. EY 95 artiklaa (sisämarkkinoiden perustaminen) ei olisi tullut käyttää direktiivin oikeudellisena perustana. Asiassa on myös rikottu olennaisesti yhteispäätösmenettelyn menettelymääräyksiä. Direktiivi on riittämättömästi perusteltu ja suhteellisuusperiaatteen ja yhteisön oikeudessa tunnustettujen yleisten oikeusperiaatteiden vastainen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (2.6.2004) ja suullisessa käsittelyssä (6.12.2005) parlamenttia ja neuvostoa. Direktiivi on voitu antaa EY 95 artiklan perusteella. Asiassa ei ole rikottu

yhteispäätösmenettelyn menettelymääräyksiä eikä perusteluvollisuutta tai suhteellisuusperiaatetta taikka muitakaan yhteisön oikeudessa tunnustettuja yleisiä oikeusperiaatteita

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Léger* katsoi 13.6.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan Suomen kannan mukaisesti, että kanne tulisi hylätä. EY 95 artikla on oikea oikeudellinen perusta, perusteluvollisuutta ei ole laiminlyöty, kieliversioiden yhteensovittamisella ei ole rikottu EY 251 artiklan mukaista yhteispäätösmenettelyä ja suhteellisuusperiaatetta ei ole rikottu.

2.5.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-297/05, komissio vastaan Alankomaat

Kanteen kohde: Ajoneuvojen katsastus – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo – EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus)

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (22.7.2005), että Alankomaat ei ole noudattanut EY 28 ja 30 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska Alankomaat edellyttää, että toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo katsastetaan ennen sen rekisteröintiä Alankomaissa, vaikka katsastusta ei edellytetä silloin, kun Alankomaissa rekisteröity ajoneuvo luovutetaan Alankomaissa asuvalle uudelle haltijalle.

Suomi katsoi Alankomaita tukevassa väliintulokirjelmässään (29.6.2006), ettei ajoneuvon rekisteröintikatsastus ole kielletty rajoitus tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle. Rekisteröintikatsastus on rekisteröinnin olennainen edellytys ja siten oikeutettavissa samoilla perusteilla kuin itse rekisteröintimenettely. Näitä perusteita ovat verovalvonnan tehokkuus, liikenneturvallisuus, kuluttajansuoja sekä ympäristönsuojelu.

2. Asia C-299/05, komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Lapsen hoitotuki - Maksuihin perustumaton erityisetuus - Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - Asetus 647/2005

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut kanteen Euroopan parlamenttia ja neuvostoa vastaan vaatien, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asetuksen N:o 1408/71 muuttamiseksi annetun asetuksen N:o 647/2005 liitteen I siltä osin kun tietyt Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan etuudet eivät komission näkemyksen mukaan täytä asetuksessa N:o 647/2005 esitettyjä maksuihin perustumattomien erityisettuuksien kriteerejä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (4.1.2006) Euroopan parlamenttia ja neuvostoa. Suomi otti kantaa vain Suomeen liittyviin lapsen hoitotukea koskeviin väitteisiin. Suomi katsoi, että lapsen hoitotuki on luonteeltaan maksuihin perustumaton ja erityinen sekä mainittu sosiaaliturva-asetuksen liitteenä II a olevassa luettelossa, minkä vuoksi sen myöntäminen voidaan rajoittaa maassa asuviin henkilöihin.

3. Asia C-327/05, komissio vastaan Tanska

Kanteen kohde: Tuotevastuudirektiivi 85/374/ETY - Vahingonkorvausvastuu

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (30.8.2005) Tanskan tuotevastuulain olevan tuotevastuudirektiivin vastainen, koska laissa säädetään jakelijan olevan vahingonkorvausvastuussa

samoin edellytyksin kuin tuotteen valmistajan. Direktiivin perusteella vain tuotteen valmistaja voi olla objektiivisessa korvausvastuussa.

Suomi on 22.11.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Tanskaa. *Suomi* vetäytyi väliintulosta 15.3.2006.

4. Asia C-372/05, *komissio vastaan Saksa*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (7.10.2005), että Saksa on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta vuosina 1998-2002 ja laiminlyönyt viivästyskoron maksamisen tältä osin.

Suomi katsoi Saksaa tukevassa väliintulokirjelmässään (19.5.2006), että komission kanne tulisi hylätä

5. Asia C-387/05, *komissio vastaan Italia*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla - EY 26 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (24.10.2005), että Italia on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on yksipuolisesti vapauttanut tuontitulleista sekä siviili- että sotilaskäyttöön tarkoitetun materiaalin ja kieltäytynyt laskemasta ja maksamasta tällaisen vapautuksen perusteella perimättä jätettyjä omia varoja sekä viivästyskorkoja.

Suomi on 24.2.2006 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Italiaa.

6. Asia C-409/05, *komissio vastaan Kreikka*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (21.11.2005), että Kreikka on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta ja laiminlyönyt viivästyskoron maksamisen tältä osin.

Suomi on 24.2.2006 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Kreikkaa.

7. Asia C-440/05, *komissio vastaan neuvosto*

Kanteen kohde: Neuvoston alusjätepuitepäätös 2005/667/YOS - Yhteisön toimivalta rikosoikeuden alalla - Liikennepolitiikka

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteellaan (8.12.2005), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaisi puitepäätöksen 2005/667/YOS. Puitepäätöksessä määrätään rikosoikeudellisista seuraamuksista, joita jäsenvaltioiden on säädettävä alusjätedirektiivin 2005/35/EY rikkomuksista. *Komissio* katsoo, että

puitepäätöksessä on kyse välttämättömistä toimenpiteistä liikennepolitiikan tehokkuuden turvaamiseksi ja ne kuuluvat siten yhteisön toimivaltaan. Komissio perustaa kanteensa asiassa C-176/03 *komissio v. neuvosto* annettuun tuomioon.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (12.6.2006) neuvosta ja vaati ensisijaisesti yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään kanteen kokonaisuudessaan. Tuomiosta C-176/03 ei seuraa, että rikosoikeudellisia määräyksiä voidaan yhteisössä antaa kaikilla yhteisöpolitiikan aloilla. Pääsääntönä on, että rikosoikeus kuuluu edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja että niitä koskevia määräyksiä voidaan antaa vain unionisopimuksen nojalla. Pelkkä viittaus toimen välttämättömyyteen yhteisön politiikan kannalta ei yksistään riitä perustamaan yhteisölle rikosoikeudellista toimivaltaa. Yhteisön rikosoikeudellisen toimivallan edellytyksenä on aina se, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta valita sovellettavat rikosoikeudelliset seuraamukset. Tämä edellytys ei täyty, koska puitepäätöksen artikkelit rajoittavat merkittävästi jäsenvaltioille kuuluvaa rikosoikeudellisten seuraamusten valintaa koskevaa harkintavaltaa. Lisäksi rangaistuslajien ja -tasojen yksityiskohtainen harmonisointi ei yhteisölainsäädännön keinoin ole tarpeellista yhteisön liikennepoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

8. Asia C-461/05, *komissio vastaan Tanska*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (23.12.2005), että Tanska on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta ja kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa omille varoille, jotka se jätti asettamatta komission käyttöön.

Suomi on 7.4.2006 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana Tanskaa. Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti hyväksyi Suomen väliintulijaksi 5.5.2006 antamallaan määräyksellä.

9. Asia C-14/06, *Euroopan parlamentti vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätöksen 2005/717/EY kumoaminen – Vaaralliset aineet – Aine 10-BDE

Asian käsittely: *Euroopan Parlamentti* vaatii kanteellaan (11.1.2006) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla on jätetty aine 10-BDE polymeerisissä käyttötarkoituksissa vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa direktiivissä 2002/95/EY olevan myyntikiellon ulkopuolelle. Parlamentti katsoo komission ylittäneen toimivaltansa sekä tehneen ilmeisen virheen arvioidessaan tieteellisiä todisteita. Parlamentti katsoo komission lisäksi loukanneen ennalta varautumisen periaatetta sekä suhteellisuusperiaatetta.

Suomi on 9.5.2006 päivätyllä hakemuksellaan pyytänyt saada tukea väliintulijana Euroopan parlamenttia.

10. Asia C-38/06, *komissio vastaan Portugali*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (24.1.2006), että Portugali on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se ei ole vahvistanut ja suorittanut komissiolle omia varoja sotilaalliseen käyttöön tarkoitettujen

tarvikkeiden ja tuotteiden tuonnin yhteydessä ja koska se ei ole maksanut niihin liittyviä viivästyskorkoja.

Suomi on 7.4.2006 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Portugalia.

11. Asia T-455/05, *Componenta Oyj* vastaan komissio

Kanteen kohde: Kumoamiskanne - Valtiontuki - Komission kielteinen päätös

Asian käsittely: *Componenta Oyj* vaatii kanteessaan (29.12.2005) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jonka mukaan *Componenta* on saanut Karkkilan kaupungilta tukea yhteisön oikeuden vastaisesti.

Suomi on 7.4.2006 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana *Componentaa*. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hyväksyi Suomen väliintulijaksi 21.6.2006 antamallaan määräyksellä.

3 VALVONTAMENETTELYT

Seuraavassa käydään läpi ne EY 226 artiklaan perustuvat Suomea vastaan vireillä olevat rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on annettu virallinen huomautus (3.1 jakso), täydentävä virallinen huomautus (3.2 jakso) tai perusteltu lausunto (3.3 jakso). Perusteltua lausuntoa seuraava vaihe on jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevan kanteen nostaminen. Rikkomuskanteita on käsitelty edellä 2.2 jaksossa.

3.1 VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 5.12.2005 (2005/0955-0964); 10 direktiiviä

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2002/73/EY, 2002/74/EY, 2003/41/EY, 2003/86/EY, 2004/24/EY, 2004/27/EY, 2004/28/EY, 2004/117/EY, 2005/23/EY, 2005/26/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (26.1.2006) kerrottiin, että direktiivit 2002/73/EY, 2004/24/EY ja 2005/23/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2004/117/EY ja 2005/26/EY osalta kerrottiin, että ne on pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta. Direktiivien 2002/74/EY, 2004/27/EY ja 2004/28/EY osalta kerrottiin, että ne on pantu täytäntöön osittain. Direktiivien 2003/41/EY ja 2003/86/EY osalta sekä direktiivien 2004/117/EY ja 2005/26/EY Ahvenanmaan osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

2. Virallinen huomautus 19.12.2005 (2004/4282); oikeudellisten neuvontapalvelujen alv-kohtelu

Komissio katsoo, että valtion oikeusaputoimistot eivät toimi viranomaisen ominaisuudessa suorittaessaan oikeudellisia neuvontapalveluja oikeudenkäyntiasioissa, joissa oikeusavun saaja maksaa itse osan saamastaan palvelusta (osakorvaus). Näin ollen toiminta on tältä osin arvonlisäverovelvollista. Vaikka katsottaisiin, että oikeusaputoimistot toimisivat viranomaisen ominaisuudessa,

arvonlisäverovapaus johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen, jonka vuoksi oikeusaputoimistoja olisi mainituissa tapauksissa pidettävä arvonlisäverovelvollisina.

Suomi katsoi vastauksessaan (14.2.2006), että oikeusaputoimistojen oikeudellinen neuvonta osakorvausta vastaan on arvonlisäverotonta viranomaistoimintaa. Oikeusaputoimistojen osakorvausta vastaan harjoittaman oikeudellisen neuvonnan arvonlisäverottomuus ei myöskään johda huomattavaan kilpailun vääristymiseen, jonka vuoksi toiminnasta tulisi kantaa arvonlisävero.

3. Virallinen huomautus 19.12.2005 (2005/2368); biopolttoaineita koskeva kertomus

Komissio katsoo, että Suomi ei ole vuoden 2005 osalta toimittanut liikenteen biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä annetun direktiivin 2003/30/EY mukaista kertomusta komissiolle.

Suomen vastauksessa (20.1.2006) todettiin, että kertomus on toimitettu komissiolle 8.1.2006.

4. Virallinen huomautus 9.2.2006, (2006/0072-0077); kuusi direktiiviä

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2002/91/EY, 2003/122/EY, 2004/51/EY, 2004/52/EY, 2004/68/EY ja 2005/37/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (4.4.2006) kerrottiin, että direktiivi 2003/122/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivi 2005/37/EY on pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta. Direktiivien 2004/51/EY ja 2002/91/EY osalta kerrottiin, että ne on pantu täytäntöön osittain. Direktiivien 2004/52/EY ja 2004/68/EY sekä direktiivin 2005/37/EY Ahvenanmaan osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

5. Virallinen huomautus 27.3.2006, (2006/0249-0256); kahdeksan direktiiviä

Komission on mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2001/84/EY, 2003/109/EY, 2004/17/EY, 2004/18/EY, 2005/7/EY, 2004/41/EY, 2005/28/EY ja 2005/51/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (17.5.2006) kerrottiin, että direktiivit 2001/84/EY, 2005/7/EY ja 2005/28/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2003/109/EY, 2004/17/EY, 2004/18/EY ja 2005/51/EY osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Direktiivin 2004/41/EY osalta todettiin, että se ei vaadi kansallista täytäntöönpanoa. Tästä on tehty ilmoitus komissiolle.

6. Virallinen huomautus 10.4.2006 (1997/4349); lääkkeiden erityiskorvattavuus, tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että sairausvakuutuslaissa säädetyt arviointiperusteet lääkevalmisteiden sisällyttämiseksi erityiskorvattavien lääkkeiden ryhmään eivät ole lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteitä koskevan direktiivin 89/105/ETY mukaisia. Näin ollen komissio katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä noudattaakseen asiassa G-229/00 annettua tuomiota.

Suomen vastauksessa (6.6.2006) todettiin, että asiassa, jota tuomio koski, oli kysymys päätöksentekomenettelystä, ei erityiskorvattavuuden arviointiperusteista. Suomi on pannut tuomion

asianmukaisesti täytäntöön. Suomi on muuttanut sairausvakuutuslakia. Erityiskorvattavuutta koskeva menettely on siirretty tapahtuvaksi lääkkeiden hintalautakunnassa. Asia ratkaistaan hakemuksen perusteella. Hakijalla on oikeus tulla kuulluksi ja saada määräajassa perusteltu, valituskelpoinen päätös. Myös lääkkeiden korvattavuutta koskevan päätöksenteon perusteet ovat puolueettomia ja läpinäkyviä ja arviointiperusteet ovat todennettavissa direktiivin edellyttämällä tavalla.

7. Virallinen huomautus 10.4.2006 (2004/5045); julkiset hankinnat

Komissio katsoo, että Suomi on mahdollisesti jättänyt täyttämättä palveluiden vapaata liikkuvuutta koskevan EY 49 artiklan mukaiset velvollisuutensa, koska Ilomantsin kunta on solminut yhteistoimintasopimuksen ilman edeltävää ilmoittamista.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (5.6.2006), että myös julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä hankinnoissa on noudatettava syrjimättömyyden periaatetta ja riittävää avoimuutta. Riittävää avoimuutta arvioitaessa tuli tässä asiassa ottaa huomioon Ilomantsin kunnan sijainti ja järjestelyn pääasiallinen tarkoitus.

8. Virallinen huomautus 10.4.2006 (2006/2014); uimavedet

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt täyttämättä direktiivin 76/160/ETY mukaiset velvollisuutensa, jotka koskevat toimia uimaveden laadun varmistamiseksi, näytteenoton järjestämistä ja vuosittaisen kertomuksen antamista, koska se on perusteetta jättänyt 171 uimavesialuetta direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ajanjaksona 1996-2004. Kukin kyseisistä uimavesialueista on esiintynyt joinakin vuosina komissiolle vuosittain toimitettavissa raporteissa kyseisenä ajanjaksona, mutta ne on sittemmin poistettu uimavesiraporteista.

Suomen vastauksessa (6.6.2006) todettiin, että uimavesialueita, joihin on lakattu soveltamasta uimavesidirektiiviä, on 163. Suomi ei ole jättänyt täyttämättä direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan kyseisten uimavesialueiden osalta, koska ne on jätetty pois direktiivin soveltamisalasta direktiivin mukaisesti niiden vähäisen kävijämäärän vuoksi ja koska niiden veden laatu on ollut hyvä. Kunkin alueen käyttäjämäärät ovat jääneet alle sataan henkilöön päivää kohden. Tämä on asianmukainen tulkinta direktiivin mukaisesta huomattavasta määrästä uimareita.

9. Virallinen huomautus 10.4.2006 (2006/2056); sähkömarkkinalaki

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt täyttämättä direktiivin 2003/54/EY 15 artiklan 2 kohdan mukaiset velvollisuutensa, koska se ei ole velvoittanut verkonhaltijoita, joilla on yli 100 000 asiakasta, eriyttämään toimintaansa direktiivissä asetetussa määräajassa 1.7.2004.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (5.6.2006), että kaikki toiminnallista eriyttämistä koskevat täytäntöönpanotoimet on tarkoitus saattaa loppuun viimeistään 1.1.2007. Lisäksi Suomi toi esiin, että toiminnallinen eriyttäminen on lähes toteutettu neljän yrityksen osalta niistä kuudesta yrityksestä, joita direktiivissä asetettu toiminnallisen eriyttämisen vaatimus koskee.

10. Virallinen huomautus 10.4.2006 (2006/2127); lentoliikenteen turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet

Komissio on antanut virallisen huomautuksen, joka koskee lentoliikenteen turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä.

Suomi on vastannut komission viralliseen huomautukseen 6.6.2006 päivätyllä vastauksella ja 20.6.2006 päivätyllä täydentävällä vastauksella.

11. Virallinen huomautus 10.4.2006 (2006/4144); *autovero, pysyvän asuinpaikan määritelmä*

Komissio katsoo, että autoverolain 33 §:n pysyvän asuinpaikan määritelmä on ristiriidassa ajoneuvojen väliaikaista maahantuontia koskevassa direktiivissä 83/182/ETY olevan vakinaisen asuinpaikan määritelmän kanssa. Tämän vuoksi Suomessa peritään veroa sellaisista ajoneuvoista, jotka on tuotu toisesta jäsenvaltiosta Suomessa suoritettavan määräaikaisen tehtävän vaatiman oleskelun yhteydessä.

Suomen vastauksessa (7.6.2006) katsottiin, että ajoneuvon väliaikaista käyttöä koskevien säännösten nojalla henkilö voi käyttää ajoneuvoa Suomessa verotta Suomessa suoritettavan määräaikaisen tehtävän vaatiman oleskelun yhteydessä yleensä yhden vuoden ja kuuden kuukauden ajan. Pysyvä asuinpaikka tulee yleensä arvioitavaksi autoverolain 33 §:n perusteella vasta yhden ja puolen vuoden ajanjakson jälkeen. Vastauksessa todettiin, että Suomi tulee tarvittaessa muuttamaan autoverolain säännöksiä pidentämällä autoverolain väliaikaisen verottoman käytön määräaikaa.

3.2 TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Täydentävä virallinen huomautus 19.12.2005 (2001/2091); *autoveron arvonlisävero*

Komissio katsoo, ettei autoverosta perittävä arvonlisävero (ELV) ole yhteensopiva EY 90 artiklan kanssa, koska yksityishenkilön toisesta jäsenvaltiosta hankkimasta käytetystä ajoneuvosta suorittama ELV ylittää komission mukaan Suomessa rekisteröidyn samanlaisen käytetyn ajoneuvon arvoon sisältyvän jäljellä olevan ELV:n määrän. *Komissio* katsoo myös, että verovelvolliselle myönnetty oikeus vähentää ELV arvonlisäverotuksessa on kuudennen arvonlisäverodirektiivin vastainen, koska direktiivin nojalla voidaan vähentää ainoastaan tuotantopanoksista maksettu arvonlisävero.

Suomen vastauksessa 14.2.2006 katsottiin, että ELV:n yhteensopivuus EY 90 artiklan kanssa on jo ratkaistu yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Siilin* antamassa tuomiossa. ELV:n syrjimättömyys on varmistettu Suomessa alentamalla autoveron taso syrjimättömälle tasolle. Lisäksi katsottiin, että ELV:n vähennysoikeudessa ei ole kysymys arvonlisäverodirektiivissä tarkoitetusta vähennyksestä vaan arvonlisäverojärjestelmästä erillisestä ja teknisestä ELV:n oikaisusta.

3.3 PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 19.12.2005 (2004/2041); *kiinteän verkon ja matkaviestinverkon yhteenliittämisen hinnoittelun sääntely*

Komission mukaan viestintämarkkina-asetetaan kiinteän verkon ja matkaviestinverkon operaattorit eriarvoiseen asemaan sovellettaessa puitedirektiiviä 2002/21/EY, valtuutusdirektiiviä 2002/20/EY ja käyttöoikeusdirektiiviä 2002/19/EY. *Komissio* katsoo erityisesti, että lain 43 § suosii matkaviestinverkon operaattoreita kiinteän verkon ja matkaviestinverkon yhteenliittämisen hinnoittelussa.

Suomen vastauksessa (13.2.2006) todettiin, että mainittu 43 § ei ole ristiriidassa direktiivien kanssa. Direktiiveissä säännellään vain fyysistä ja loogista (tosiasiallista teknistä yhteentoimivuutta)

yhteenliittämistä. Direktiiveissä ei sen sijaan säännellä yhdysliikenteestä (eli viestien siirrosta yhteenliitettyjen verkkojen välillä) tai yhdysliikenteen hinnoittelusta, josta 43 §:ssä on kyse. Direktiiveistä ei myöskään voi johtaa matkaviestinverkon operaattorille asetettavaa velvoitetta myydä yhdysliikennepalveluja tukkuhintaan.

2. Perusteltu lausunto 19.12.2005 (2005/0604); osallistumisoikeusdirektiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/35/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (14.2.2006) kerrottiin Manner-Suomen osalta, että direktiivi on notifioitu osittain komissiolle tammikuussa 2006. Puuttuva ympäristövaikutusten arviointia koskeva artikla arvioitiin voitavan notifioida kesäkuun alussa 2006. Ahvenanmaan maakunnan osalta direktiivi ilmoitettiin voitavan saada täytäntöönpannuksi kesällä 2006.

3. Perusteltu lausunto 10.4.2006 (2004/2196); siirtolupa ja liikennevakuutus

Komissio katsoo siirtoluvan yhteydessä vaadittavan liikennevakuutuksen olevan ristiriidassa yhteisön liikennevakuutusdirektiivien (72/166/ETY, 90/232/ETY, 88/357/ETY, 92/49/ETY) kanssa. Suomen lainsäädäntö on vastoin vastuullisen valtion periaatetta sekä koko yhteisön alueen kattamista koko sopimuskauden ajan koskevaa periaatetta.

Suomen vastauksessa (7.6.2006) katsottiin, ettei Suomen lainsäädäntö ole yhteisön oikeuden vastainen. Suomesta tulee vastuullinen valtio, kun ajoneuvoa aletaan käyttää siirtoluvalla ja siihen kiinnitetään siirtomerkki. Vastuullinen valtio määrittyy sen perusteella, minkä valtion rekisterikilpi ajoneuvossa on, riippumatta siitä, onko kilpi pysyvä vai väliaikainen. Siirtomerkki on tilapäinen rekisteritunnus, joka voidaan rinnastaa väliaikaiseen rekisterikilpeen. Koko yhteisön alueen kattamista koskeva periaate tarkoittaa sitä, että vakuutuksen on katettava yhden vakuutusmaksun perusteella koko yhteisön alue eikä vakuutus sopimukseen saa ottaa mitään ehtoa, joka rajoittaisi vakuutuksen maantieteellistä kattavuutta. Siirtolupaan liittyvässä liikennevakuutuksessa ei ole kysymys lisävakuutuksen vaatimisesta vaan yleensä tilanteesta, jossa liikennevakuutus siirretään vakuutusyhtiöstä toiseen.

4. Perusteltu lausunto 10.4.2006 (2005/0957); ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annetun direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/41/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 5.12.2005 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (5.6.2006) kerrottiin, että Suomi on täytäntöönpannut direktiivin ja että täytäntöönpanevat lait on ilmoitettu komissiolle kesäkuussa 2006.

5. Perusteltu lausunto 10.4.2006 (2005/2220); biopolttoaineet

Komissio katsoo, että Suomi ei ole hyväksyttävästi perustellut päätöstään asettaa ohjeelliseksi kansalliseksi tavoitteekseen muun kuin direktiivin 3 artiklan 1 b) kohdan i) alakohdan mukaisen kahden prosentin viitearvon. Tästä johtuen komissio katsoo Suomen jättäneen täyttämättä direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisen perusteluvaihtoiteensa.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (6.6.2006), että Suomessa valmistellaan parhaillaan ilmasto- ja energiapoliittisen ministerityöryhmän päätöstä, jolla markkinoille saatettavien biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien polttoaineiden ohjeelliset kansalliset tavoitteet tullaan asettamaan direktiivin edellyttämälle tasolle. Lisäksi Suomi toi esiin ne käytännön toimet joihin Suomessa on ryhdytty liikenteen biopolttoaineiden käytön edistämiseksi.

4 VALTIONTUET

1. Komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös valtiontuesta (K(2006)461 lopull.), valtiontuki Tieliikelaitokselle

Komission mukaan Suomen valtion väitetään myöntäneen Tieliikelaitokselle seuraavat ylimääräiset tuet: 1) pitkäaikainen halpakorkoinen 39,5 miljoonan euron laina, 2) valtion omaisuuden siirtäminen aloittavaan taseeseen edulliseen arvoon, 3) neuvottelu-urakat, joiden mukaan Tieliikelaitos toteuttaa osan tienpitotöistä ilman kilpailutusta, 4) Tieliikelaitoksen henkilöstövähennyksiä koskevat erityiset edellytykset, sekä 5) konkurssi- ja 6) verolainsäädäntöön liittyvät erityiset edellytykset. Lisäksi Tieliikelaitos sai neuvottelu-urakat lauttaliikenteen hoitamiseksi.

Suomi katsoi huomautuksissaan (29.5.2006), että toteutetut toimenpiteet eivät ole sisältäneet yhteisön oikeuden vastaista valtiontukea. Vaikka katsottaisiin, että toimenpiteisiin on sisältynyt valtiontukea, tuki on soveltunut yhteismarkkinoille. Toimenpiteet ovat olleet kompensatiota julkisen palvelun velvoitteesta ja rakenteellisista haitoista.

5 NOTIFIKAATIOT

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan yhteisöjen komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 65 kpl ja Ahvenanmaan osalta 101 kpl.